

2022

EIDSKOG
KOMMUNE

Årsbudsjett 2022
Økonomiplan 2022-2025
Kommunestyrets vedtak
K-070/21, den 14.12.2021

Innhold

Kommunestyrets vedtak K-070/21, den 14.12.2021 side 2

	SIDE
1 Rådmannens innledning	7
2 Overordnet informasjon for Eidskog Kommune	9
3 Kommuneopplegget 2020 - Statsbudsjettet	11
4 Økonomiske rammer - Eidskog Kommune	12
5 Økonomisk oversikt	17
6 Sentraladministrasjonen	24
7 Oppvekst og læring	32
8 Helse og omsorg	39
9 Teknikk, plan, næring	45
10 Investeringer	48
Vedlegg	52

Tabeller/oversikter i dokumentet er tilpasset ny kommunelov fra 2020.

Alle tabeller og oversikter angis hovedsakelig i 1000 kr.

K-070/21, den 14.12.2021 – endelig vedtak:

1. Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2022, og vedtas med netto driftsrammer per virksomhetsområde.
2. For 2022 videreføres utskriving av eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen (jfr Eiendomsskattelovens §2 og §3a. Den generelle skattesatsen skal være 3,0 promille (§11).

For boligeiendommer og fritidseiendommer skal differensiert skattesats være 4,0 promille. (§12a).

Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag på de tidligere «verk og bruk», redusert i 2022 med fire syvendeler (jfr overgangsregel til §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 3,0 promille.

Utskriving av eiendomsskatt skjer over 4 terminer, med forfall 20/2, 20/5, 20/9 og 20/11.

3. Kommunale avgifter, gebyrer og betaling for kommunale tjenester vedtas slik det fremgår av Prisvedlegg med foreslått endring i plandokument. Antall betalingsterminer for kommunale avgifter settes til 4, med samme forfallstidspunkter som nevnt i punkt 2 ovenfor. Eidskog kommune kan tilby månedlig og årlig faktura for de som henvender seg med forespørsel om dette.
4. Det vises til vedlagte Prisvedlegg, kap. 8, og det foreslås å videreføre gjeldende vedtak om tilskudd til Givas IKS for å få lik pris på vann i Eidskog kommune. Årlig estimert til ca. kr 300.000,-.
5. Driftstilskudd til Revisjon Øst IKS settes til kr 1.286.250,-.
6. Driftstilskudd til Konsek Økst IKS settes til kr 241.000,-.
7. Driftstilskudd til GIR IKS er budsjettert med kr 8,0 mill.
8. Tilskudd til Kirkelig Fellesråd settes til kr 4,0 mill. Det foreslås å vedta en økning på festeavgifter til kr 150,- per plass per år (tidligere kr 120,- per plass per år).
9. Til finansiering av investeringer i utstyr, bygg og anlegg benyttes opptak av lån inntil kr 50,0 mill. Lånet opptas som serielån med en avdragstid på 30 år. En eventuell økning i låneopptak behandles sammen med en revidering av investeringsbudsjettet. Det vises i denne sammenheng til bevilgningsoversikt investeringer i kap. 10 i budsjettdokumentet.
10. Det opptas «Startlån» i Husbanken med kr 12,0 mill. for videreutlån til private boligformål. Lånet avdras som serielån uten avdragsfri periode, flytende rente og med avdragstid på 20 år. Det vises også for dette låneopptaket til bevilgningsoversikt investeringer i budsjettdokumentet.

11. Innvilget kassekreditt pålydende kr 35,0 mill. løper inntil den sies opp. Rammen videreføres i 2022.
12. Det vises til finansielle måltall i kap. 4 i budsjettdokumentet. De finansielle måltallene skal være retningsgivende for hvordan kommunen i planperioden forbedrer sin økonomi gjennom drift, organisering og aktiviteter. I kommende årsbudsjett er det kun ønsket om avsetning av midler til vedlikehold hvor måltallet blir innfridd.
13. Kommunestyret berømmer arbeidsinnsatsen som er lagt ned i et krevende år. Formannskapet erkjenner at de økonomiske utfordringene fortsetter og at vi er nødt til å tilpasse driftsnivået i takt med de negative endringene i kommunens inntekter. Det er også nødvendig å innrette driften mot de områder innbyggernes behov er. I den kommende økonomiplanperioden vil det derfor være behov for omstillinger i form av både bortfall /sammenslåing av tjenestetilbud samt reduksjon av kvalitet.

Kommunestyret understreker samtidig behovet for at vi selv i en krevende økonomisk situasjon fortsetter den tverrfaglige og forebyggende tenkningen. Det er i stor grad er dette fokuset som ligger til grunn for kommuneplanens samfunnsdel. Formannskapet mener at dette må videreføres også for den kommende økonomiplanperioden. Det er viktig med et barne- og ungdomsperspektiv i dette arbeidet.

Det bes om at rådmannen kommer tilbake med konkrete omstillings- og kuttplaner til politisk behandling når det er hensiktsmessig.

14. a. Eidskog kommune har et synkende folketall. Det får negative ringvirkninger både med hensyn til kommuneøkonomi og samfunnsutvikling. Det skal jobbes aktivt i alle hensenender med å snu denne trenden både politisk og administrativt. I forbindelse med alle vedtak som fattes bør innbyggerrekruttering være et perspektiv som vurderes.
- b. Kommunestyret ber om at det videre arbeidet med både kommuneplanens arealdel og samfunnsdel ses i lys av dette perspektivet. Det er viktig at ny arealplan vedtas i 2022 og at denne forenkler muligheten til å ta hele Eidskog i bruk til bosetting. I særlig attraktive områder for bebyggelse (sentrumsnært/ andre kvaliteter) bør det være dialog med grunneiere for å oppmuntre/ tilrettelegge for ønsket utvikling.
- c. Forskning tilsier at attraktive og levende sentrum er viktige for om folk velger å bli boende/ flytte til en kommune. I lys av dette er det viktig at sak 19/21 Skotterud sentrum – grønt scenario prioriteres. I tråd med enstemmig vedtak i kommunestyret må det følges opp med kostnadsberegnete tiltak på både kort og lang sikt. Rådmann legger fram forslag til tiltaksplan ila første kvartal 2022. Etablering av lekeplass og fortetting av sentrum, inkludert bruk av barnehagetomta til boligbygging skal være prioriterte områder. Investeringsbudsjettet justeres for å komme i gang med nødvendige infrastrukturtiltak i 2022.
- d. Arbeidet med næringsutvikling og bedriftsrekruttering videreføres. Aktuelle

infrastrukturprosjekter som kan skape vekst og utvikling følges tett. Eidskog kommune ønsker å være en god samarbeidspartner for næringsaktører som ønsker å satse i vår kommune.

15. Arbeidet med fullføring av fiber- og mobiltelefoni prioriteres i 2022 for å kunne slutføres etter intensjonen om god dekning i hele kommunen.

Det avsettes kr 262 000,- fra disposisjonsfondet til fiber/ telefoni for å sikre at kommunen har ressurser til å fullføre prosjektene og sikre at dekningsgraden blir best mulig.

16. 2022 er frivillighetens år. I denne forbindelse avsettes 100 000,- ekstra til henholdsvis Kulturmidler og Nærmiljøfond som frivillige lag og foreninger kan søke på. Det bør tas sikte på å heve potten til kulturmidler fast til kr 400 000 i løpet av økonomiplanperioden.
17. Foreslåtte økninger utover KPI i abonnementspriser i helse reverseres. Det legges fram en sak om hensiktsmessig prisnivå på tjenestene ila våren 2022. Her vurderes det også om omsorgslønn i Eidskog bør økes som et forebyggende tiltak .
18. a. Eidskog kommune har vedtatt å bli med i Race to Zero (sak 34/21) . I tråd med dette må det ila 2022 vedtas en handlingsplan for klima og miljø med målsetning om å nå målene i den vedtatte regionale klimastrategien, inkludert opprettelse av en regional klimakoordinator funksjon.
b. Formannskapet ber om at det arbeides aktivt med å nyttiggjøre seg tiltak som grønne lån, klimasatsmidler og Enova-støtte for å nå målsetningene i det grønne skiftet. For budsjettet i 2023 bør det legges fram et klimabudsjett.
19. a. Eidskog har stedvis store utfordringer med at folk kaster søppel i naturen og fremmede arter (lupiner/ kjempespringfrø) . Avsetningen på kr 100 000,- til konkrete tiltak mot denne forsøplingen, inkludert minst 25 000,- til opprydding i og langs Vrangselva videreføres.
b. I tråd med tiltak langs Garversvingen på Tobøl legges det fram sak på aktuelt case som kan følges opp for å ta et krafttak mot miljøfarlig forsøpling. Plan- og samfunnsutvalget tas med på vurdering i saken.
c. Plan- og samfunnsutvalget følger også opp videre øvrige punkter vedtatt i punkt 14. for budsjett 2021 på området.
20. Det forutsettes at arbeidet med Helse- og omsorgsplan følges opp innenfor vedtatt budsjett for enheten med et klart siktemål å få vedtatt plan senest før sommeren 2022. Arbeidet med planen legges opp i tråd med dette vedtaket.
21. Eidskog kommune ønsker å ta imot flyktninger i 2022 og i resten av økonomiplanperioden. Kommunestyret ber om at det jobbes opp mot fylkeskommunen/IMDI i tråd med regionalt initiativ for at Eidskog skal få bosette på en mest mulig forutsigbar måte.

22. Rekruttering av rett kompetanse til tjenestene våre blir en av de store utfordringene til Eidskog kommune framover, særlig sett i lys av at en stor andel av våre ansatte nærmer seg pensjonsalder. Kommunestyret ber om at
- a. arbeid mot ufrivillig deltid og for etablering av en heltidskultur er intensiveres. Heltid er viktig både med tanke på kvaliteten på tjenesten og for den enkelte arbeidstaker.
  - b. Plan for rekruttering og seniorpolitikk settes på dagsorden, gjerne i form av sak til politisk behandling
  - c. Det rapporteres jevnlig til helseutvalget og trepartsutvalget om status, tiltak og utvikling.
23. Eidskog kommune viderefører satsningen på lærlinger (inkludert minst en lære kandidat) i tråd med vedtatt plan om 3 lærlinger pr 1000 innbyggere. Formannskapet understreker også at muligheten for å ta fagbrev på jobb bør styrkes – særlig hvis ikke klarer å nå målsetningen om rekruttering av lærlinger. Rådmannen rapporterer til Trepartsutvalget om hvordan dette kan følges opp i praksis.
- Det tilrettelegges for økning av antall lærlinger på IT med 1 fra høsten 2022. (Mål om overlapping av første og andre års lærling på IT)
24. Sak om etablering av hardbruksboliger legges fram ila 2022
25. Det er ønskelig at disposisjonsfondet spesifiseres mht behov og Rådmannen kommer tilbake med sak på hvordan dette løses i praksis.
26. Kommuneskogens bidrag til Eidskog kommune bør synliggjøres i kommunens budsjett. Hvis mulig bør bidraget ikke budsjetteres med ala utbytte.
27. Vi har mange barn og unge som ikke ønsker eller har mulighet til å være med organisert idrett eller aktivitet. Vi ber rådmann vurdere om vår idrettshall/gymsaler kan brukes til frivillig uorganisert aktivitet noen dager mellom skoletid og organisert aktivitet, med en eller flere frivillige, kall det oppsynspersoner tilstede. Som driftes av frivilligheten
28. I en presset økonomisk situasjon er langsiktige planer og oppdaterte planverk viktigere enn før. Samtidig er denne ressursen i organisasjonen knapp. Rådmannen bes derfor legge fram en plan på hvordan denne ressursen på sikt kan styrkes slik at planstrategien kan følges opp.
29. I 2021 var det 10 år siden 22. juli og terroren som rammet Norge. Kommunestyret har merket seg at ungdomsskolen markert dette ved at 10. klasse besøkte Utøya og satt terror og terrorens konsekvenser på dagsorden. Kommunestyret ber oppvekstutvalget ta opp med skolen om de ønsker en støtte på 25 000kr for å gjennomføre en tur til Utøya .
30. Innlandet fylkeskommune har bevilget prosjektmidler over tre år til Anno museums forfattersatsing. Det skal utvikles tre piloter, hvorav den ene er

tilegnet Hans Børli's forfatterskap. Piloten skal videreutvikle og utvide eksisterende samarbeid, samt styrke det faglige arbeidet i forvaltningen av alle sider av forfatterarven etter Hans Børli. Eidskog kommune vil være en konstruktiv samarbeidspartner for Anno museum og Hans Børli-selskapet i prosjektarbeidet. Dette er en naturlig videreføring av satsingen rundt Børli-jubileet i 2018, der et av målene var å skape varige verdier.

31.
  - Konesjons og delingssaker behandles som politiske saker.
  - O-konesjongsgrænse vurderes gjeninnført i Eidskog kommune
  - Landbruksplanen revideres ved behov

32. Finansiering av tiltak:

Byregionsprogrammet	+ 100 000,-
Sør Hedmark Næringshage	+ 100 000,-
VisitKongsvingerregionen	+ 61 000,-
Omstillingsprogrammet	+ 150 000,-
Rydding av søppel og fremmede planter	+ 100 000,-
BUA	+ 200 000,-
Ikke øke i priser hjemmebaserte tjenester	+ 250 000,-
Utarbeiding av handlingsplan og budsjett for klima	+ 200 000,-
Økning av pott til Kulturmidler og Nærmiljøfond	+ 200 000,-
Til disposisjon U-skole Utøya	+ 25 000,-
Økt pott til Ungdomsrådet	+ 13 000,-
Fiber og telefoni	+ 262 000,-
 Til sammen	 + 1 661 000,-
 Finansiering	
Eda kommune ang Morokulien	- 500 000,-

Resterende beløp på 1 161 000,- finansieres gjennom disposisjonsfondet.

Eidskog kommune vil med sikkerhet motta utbytte både fra ESAS og Bra Miljø AS for 2021 som med all sannsynlighet vil gjøre at disposisjonsfondet øker selv med dette uttaket.

33. Endringer i investeringsbudsjettet

·Politistasjon og infosenter	- 500 000,-
·Bussholdeplass	- 500 000,-
·Sentrumsutvikling – Skotterud grønt scenario ,inkludert lekeplass	+ 5 000 000,-
Det avsettes 2 500 000 også i de neste årene i økonomiplanperioden	
·Salg av tomter (eiendomsavhending)	- 5 000 000,-

34. Driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for 2022 samt økonomiplan for 2022- 2025 vedtas i sin helhet, og med de presiseringer som er gitt i foregående punkter.

1. Rådmannens innledning

I likhet med tidligere år, er det et stramt budsjettforslag rådmannen legger frem for politisk behandling for 2022.

Hensyntatt utgangspunktet, som er betydelig reduserte økonomiske rammer for 2022 og et stadig økende og mer krevende tjenestebehov å dekke på visse områder, i tillegg til økte ambisjoner for en fortsatt positiv utvikling av kommunen, er det grunn til å uttrykke optimisme bak både tall og prioriteringer i det fremlagt forslaget.

Vi står foran et 2022 og en økonomiplanperiode 22-25 som nødvendigvis vil medføre tunge og krevende prosesser. Spesielt er dette knyttet til våre to største virksomhetsområder; - Helse og omsorg, og Oppvekst og læring.

Rådmannen er opptatt av langsiktighet, helhetstenkning og en tydelig definert strategisk retning for kommunen. Det er på denne måten vi oppnår en bærekraftig og sunn økonomisk utvikling og styring. Derfor blir det også viktig å gjennomføre de nødvendige prosesser i de forannevnte virksomhetsområder, hvor endringer i tjenestebehov og økonomi utgjør de største utfordringer i planperioden.

Innenfor Helse- og omsorg vil det for økonomiplanperioden – som følge av vår demografiske utvikling – bety økte tjenestebehov og økte kostnader. Dette spesielt fordi aldersgruppen 65+ øker betydelig i perioden. Dette genererer nye utfordringer. Innenfor Oppvekst og læring vil vi derimot stå overfor en betydelig reduksjon i tjenestebehov. Dette som en følge av nedgang i elevtall i skole og barnehage. Det vil da være en utfordring å møte et redusert tjenestebehov på en forutsigbar og god måte for kommunen.

Den logiske konsekvens er å forskyve økonomi og ressurser til det område de økte behov oppstår. Det blir – gitt de rammebetingelser vi nå har - vår oppgave å finne alternativ omstilling og økonomisk tilpasning til dette behovet.

Rådmannen vil iverksette prosesser gjennom ledergruppen/virksomhetene for en samlet gjennomgang av drift, organisering og styring. Gjennom 2022 vil vi derfor iverksette styrte og godt forankrede prosesser i virksomhetene som sikrer at vi oppnår våre mål om både sunn økonomisk utvikling og realisme i de resterende år i økonomiplanperioden. Det bør være en målsetting at også politisk ledelse – eksempelvis gjennom utvalgene – involveres i dette arbeidet.

Det er ingen tvil om at Koronapandemien fortsatt setter sitt preg på kommunen som virksomhet, og ansatte. I tillegg til å sikre daglig drift og opprettholde god økonomistyring, skal vi stå i høy beredskap også i 2022. Rådmannen må være tydelig på at det er lite rom for tilleggsoppdrag i denne situasjonen. Dette spesielt med bakgrunn i forannevnte utgangspunkt, og at vi i 2022 skal iverksette omfattende prosesser som vil fordre både tid og ressurser.

Når det gjelder investeringer, legges det frem et positivt og ambisiøst investeringsprogram. Dette er investeringer vi anser viktige for Eidskogsamfunnet. Her sikrer vi viktige tiltak som vi skal ha glede av i lang tid, og som kommer hele Eidskogs befolkning til gode. Ny brannstasjon på Sjøli, flerbrukshall/svømmehall, kjøkken på Helsetunet, infrastrukturtiltak og rehabilitering av bygg og kommunale veier, ny teknologi

for en bedret omsorgstjeneste, samt sentrumsutviklingsmidler, representerer i sum investeringer på over 200 millioner i denne 4-årsplanen.

Vår økonomiske bæreevne er intakt, men for å kunne gjennomføre investeringer og tilhørende låneopptak i denne størrelsesorden, fordrer det at vi fortsetter omstillingstakten i virksomhetene, og holder fortsatt godt og stødig fokus på budsjettkontroll og økonomistyring.

Vi må heller ikke la oss forlede av en historisk lav pt-rente. Dette er en kunstig lav rente i en spesiell situasjon, eksternt betinget gjennom internasjonal økonomi og Koronapandemien. Våre investeringer og låneopptak har gjerne et 30-årsperspektiv. Vi må følgelig ta høyde for betydelig renteøkning i nær fremtid, når rentenivået stabiliserer seg på et mer normalt nivå igjen.

Renter og avdrag er budsjettert med 32 millioner fra 2022, og øker til 42 millioner ved utgangen av økonomiplanperioden. Dette krever omstilling.

Ca 75% av vårt samlede driftsbudsjett på ca 600 millioner kroner går til virksomhetene Helse og omsorg og Oppvekst og læring. Når vi skal gjennomføre tilpasning og omstilling, må vi logisk identifisere de store kostnadsdriverne, og rette de riktige tiltak inn mot disse. «Ostehøvel» som salderingsform – med flatt nedtrekk i samtlige virksomheter – er ikke bærekraftig, og ei heller en faglig økonomisk anbefaling. Vi har en tydelig målsetting om å være en veldrevet og selvstendig kommune. Nøkkelen for å oppnå dette, ligger i vår evne til å «holde orden i eget bo» - gjennom kostnadskontroll og god økonomistyring. I tillegg til å gjennomføre omstillinger i tide.

Ved nødvendige omstillinger og tilpasninger vil vi fortsatt kunne oppfylle våre ambisjoner (og statlige råd) om positivt netto driftsresultat. Dette er økonomi som skal gjøre det enklere å gjennomføre fremtidige investeringer, samtidig som vi kan bygge opp avsetninger til andre viktige formål, og redusert belastning på vårt driftsbudsjett ift renter og avdrag.

Dette legger vi opp i økonomiplanperioden.

Eidskog kommune er også en viktig bidragsyter for en sterk Kongsvingerregion. Dette skal vi fortsette med. Ikke alle selskaper og samarbeidsområder har fått sitt ønskede nivå på bidrag fra Eidskog kommune i dette budsjettforslaget. Til det er de økonomiske rammer for begrensede, samtidig som vi må vurdere kost-nytte for Eidskog kommune først.

Rådmannen vil avslutningsvis minne om behovet for langsiktig planlegging og strategisk retning. Vår kommune- og arealplanrevidering vil derfor ha fortsatt prioritet i 2022. Planstrategien er vedtatt i 2021, og denne legger godt til rette for dette. På denne måten vil vi på en enda bedre måte sikre det gode samsvar mellom uttrykte ambisjoner og de økonomiske rammebetingelser.

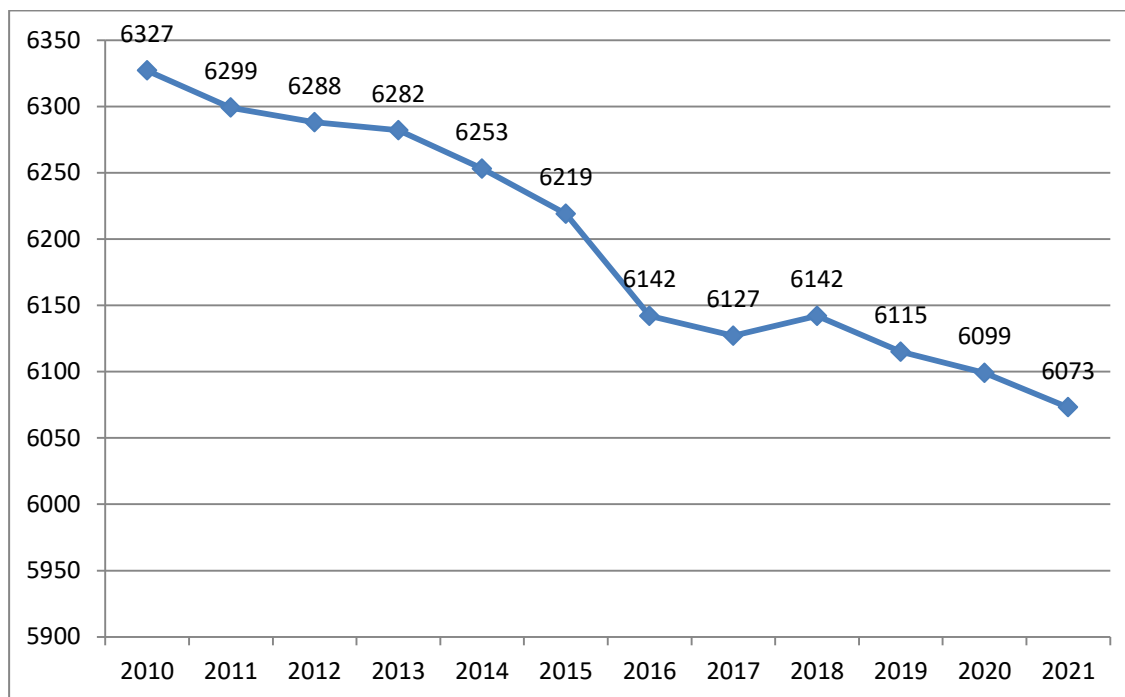
Og være enda bedre i stand til å møte fremtidsutfordringene slik de tegner seg – og vi ønsker dem løst – til det beste for Eidskog.

Trond Stenhaug
Rådmann, Eidskog kommune

2. Overordnet informasjon for Eidskog Kommune

Befolkningsutvikling

Kilde: SSB, 2021K2

Trenden viser at befolkningsantallet har gått ned fram til 2017. I første halvår 2018 har det vist en liten oppgang. Fra 2010 til 2. kvartal 2021 er det en nedgang på totalt 254 personer.

Konsekvenser ved nedgang er at kommunen i perioden har tapt frie inntekter fra staten. Både gjennom rammeoverføringer og skatteinntekter.

Andel av befolkningen i ulike aldersgrupper pr 1.1.2021:

år / ant	Eidskog	Innlandet	Norge
0-5	251	19 687	343 764
6-15	554	40 027	641 083
16-66	3 856	236 296	3 556 865
67+	1 438	74 593	849 657
0-66	4 661	296 010	4 541 712

Kilde:SSB

Eidskog har generelt en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet. Andelen eldre over 67 år utgjorde 24 prosent av befolkningen pr. 1.1.2021. Tilsvarende andel for fylket og landet var hhv. 21 prosent og 16 prosent.

Oppstillingen under viser befolkningsframskrivninger for Eidskog fordelt på aldersgrupper fram til 2025.

år / antall	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2050
0-5	275	251	271	252	257	258	247
6-15	555	549	539	549	529	523	487
16-66	3 891	3 836	3 811	3 758	3 733	3 696	3 180
67+	1 385	1 438	1 445	1 494	1 527	1 566	2 261
Totalt	6 106	6 085	6 066	6 053	6 046	6 043	6 175

Kilde:SSB

Produktivitet/enhetskostnad

Tallene under indikerer hvor mye Eidskog Kommune hadde i utgift for 2020 sammenlignet med andre.

2020 Brutto driftsutgifter	Landet u/Oslo	Eidskog	Innlandet	Kostra gr. 11
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	89 423	103 847	97 936	83 654
grunnskoleopplæring % av totale driftsutgifter	18,3	13,40	16,2	18,2
helse og omsorg % av totale driftsutgifter	32,8	44,7	35,2	34,1
sosialtjeneste % av totale driftsutgifter	4,1	4,1	3,8	4,5
barnevern % av totale driftsutgift	2,9	2,6	3,4	3,0
kultur % av totale driftsutgift	3,7	2,0	3,4	3,5

Kilde: SSB

3. Kommuneopplegget 2022 - Statsbudsjettet

I 2022 er det i statsbudsjettet lagt opp til en realvekst i de frie inntektene på 1,6 %, regnet ut fra anslag på regnskap for 2021. I tillegg er det i Støre regjeringens forslag til statsbudsjett lagt fram en økning til kommunesektoren på kr 2,0 mrd.

Noen hovedpunkter i budsjettforslaget:

- Oppjusteringen av skatteanslaget for 2022 med 5,9 mrd. kr for kommunene.
- Regjeringens opplegg innebærer en økning i kommunens frie inntekter på 1,6 mrd. I 2022.
- Realveksten bygger på anslått pris- og lønnsvekst i kommunesektoren (deflator) fra 2021 til 2022 på 2,5 %.

Den kommunale skattøre for 2022 er foreslått å reduseres fra 12,15 % til 10,95 %.

Noen endringer i rammetilskudd 2022:

Den store enkeltsatsingen skjer gjennom en barnevernsreform. Rammetilskuddet til kommunesektoren er økt med kr 1,3 mrd. til denne reformen. Tidligere øremerkede midler til stillinger i barnevernet er fra 2022 innlemmet i rammen. Midler til økt kompetansekrav i barnevernet er også lagt til rammen, og det vil være en opptrapping av finansiering av kompetansekravene i årene 2023-2025.

Det er lagt opp til en reduksjon i pensjonspåslaget i tilskudd til private barnehager fra 13 % til 11%, med en overgangsperiode for enkeltstående barnehager.

Det innføres en ekstra naturfagstime i grunnskolen fra høsten 2022. Fra 2022 blir også resten av tilskudd til lærer norm/tidlig innsats innlemmet i rammetilskuddet.

Rammen er fra 2022 videre styrket med midler til områdene sosialhjelpsutgifter, deler av rusreformen samt kommunehelse.

Årene 2023-2025:

Det gis i statsbudsjettet ikke noe tallanslag for hvilken realvekst kommunene kan vente seg for årene 2023-2025, og det er derfor fra KS sin side ikke prognosert noen økning i de frie inntektene i disse årene.

4. Økonomiske rammer – Eidskog Kommune

Finansielle måltall

Kommunestyret har ansvaret for å styre og ha kontroll med økonomien. Ny kommunelov fra 2020 fremhever betydningen av langsiktighet, og kommunens eget ansvar for dette. Økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. I henhold til § 14-2 skal det vedtas finansielle måltall for hvordan kommunens økonomi bør utvikle seg. Fra budsjettet for 2021 videreføres følgende måltall:

- **Netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntekter (justert for blant annet for øremerkede midler, bruk av fond og premieavvik)**
- **Gjeldsgrad på 50 % (justert lånegjeld i forhold til driftsinntekter)**
- **Disposisjonsfondenes størrelse bør være på minimum kr 50 mill.**
- **Til vedlikehold av formuesobjektene (bygg, anlegg, maskiner, transportmidler) bør det avsettes minimum 1 % av driftsutgiftene**

Økonomisk risiko og sårbarhet

Kommunen er økonomisk sårbar for endringer i eksterne rammebetingelser. Dette skyldes begrensede reserver til å håndtere uforutsette hendelser og endringer. Følgende punkter anses som utfordringer:

- Renteøkninger – 1 % utgjør ca. 2,1 mill. kroner for kommunen
- Sentrale lønnsoppgjør. Lønns-oppgjør er en usikker post for kommunen, det er avsatt midler tilsvarende 3,1 % økning i 2022
- Pensjonspremie og premieavvik – bokføringer og fremtidig utgifter. Pensjonspremien er i budsjettforslaget prognosert til 13,0 %, på nivå med anslaget fra KLP.
- Befolkningsnedgang
- Befolknings sammensetning
- Økte lovkrav og reformer
- En stor inntekstpost på 65,8 mill. kr gjelder refusjoner for ressurskrevende tjenester. Denne summen finansierer faste årsverk, og utgjør en budsjett risiko ved endringer.
- Behov for ytterligere investeringsprosjekter gir økt lånebehov. Økte låneopptak gir kommunen budsjettmessige utfordringer.

Innsparingsbehov/rammenedjusteringer

- For å møte framtidige økonomiske utfordringer, er det nødvendig at kommunen klarer å effektivisere tjenestene slik at bemanningen kan reduseres på sikt. Det er i økonomiplanen videreført årlige innsparingsbehov for å tilpasses lavere framtidige inntekter og økt netto driftsresultat. Derfor er virksomhetenes økonomiske rammer nedjustert i planperioden.
- Samtidig med behov for å kutte kostnader i kommunens budsjetter, er det igangsatt arbeid med omstilling i de interkommunale selskapene som vi er deltakere i.

Finansiering

	Årsbudsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Budsjett(end) 2021	Regnskap 2020
Finansiering						
501 FINANS	-394 482	-392 183	-392 099	-390 375	-382 784	-394 743
TOTALT	-394 482	-392 183	-392 099	-390 375	-382 784	-394 743

Kort sammendrag

- Gjennomsnittrente på flytende lån legges på 2,4 % i 2022 – 2025.
- Eiendomsskattinntektene for tidligere «verk og bruk» er nedjustert iht bestemmelsene.
- Skatt og rammetilskudd er forutsatt til 407,5 mill. kr
- Premieavvik er netto inntektsført med 5,4 mill. kr
- Bruk av premiefond er videreført på samme nivå som 2021, og ligger inne med 2,1 mill. kr

Lønn og sosiale utgifter

- Lønn på virksomhetene er lagt inn i.h.t. lønnsatser oppdatert med lønnsoppgjør 2021.
  - I budsjettet for 2022 er det lagt til grunn en årslønnsvekst på 3,1 %.
  - Pensjonspremie er anslått som prognosert med 13,0 %.
  - Kommunen får årlig tilbakeførte midler fra KLP til premiefond. Det forutsettes å bruke 2,1 mill. kr. i 2022 til dekning av pensjonspremie.
  - Den årlige bruken av premiefondet i KLP reduserer det årlige premieavviket til inntektsføring.
  - Årlig premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik vedrørende pensjon er i budsjettet satt opp med netto inntektsføring på 5,4 mill. kr i 2022.
  - Premieavvik f.o.m. 2008 t.o.m. 2010 amortiseres over 15 år.
Premieavvik f.o.m. 2011 t.o.m. 2013 amortiseres over 10 år.
Premieavvik f.o.m 2014 amortiseres over 7 år.
- De aktuarberegnete premieavvikene medfører ingen pengemessige transaksjoner i kommuneregnskapet. Premieavvikene gjelder kun regnskapstekniske beregninger, men differansen mellom årlige premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik påvirker netto driftsresultat i budsjettet/regnskapet.
- Arbeidsgiveravgift er beregnet med 10,6 %.

Det er sentralt å følge opp hvor stor andel av kommunens driftsutgifter som medgår til lønnsutgifter inkl. arbeidsgiveravgift og pensjon:

	regnskap 2020	Budsjett(en dr) 2021	Budsjett 2022	budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Endring fra 2021 til 2025
Lønnsandel- lønn med sosiale utgifter							
Sum driftsutgifter i 1000 kr	617 743	572 115	583 615	584 554	583 440	582 546	-10 431
Lønn med sosiale utgifter i 1000 kr	407 391	388 166	399 270	397 577	397 235	394 979	-6 813
Lønnsandel i %	65,9 %	67,8 %	68,4 %	68,0 %	68,1 %	67,8 %	0,0
Lønnsandelen i budsjettet for 2022 er 68,4 %, og dette er et normalnivå for kommuner.							
Lønnsandelen er fallende. Lønnsandelen påvirkes av omstillingsvedtak og uttak av stordriftsfordeler.							

Renter på lån

- Lån med flytende rente har pr november gjennomsnittlig rentesats på 1,02 %. Det er lagt til grunn en flytende rente på gjennomsnitt 2,4 %. Kommunen har i dag i 52,64 % av total låneportefølje bundet opp i fastrente på 3 år til henholdsvis rente på 1,71 %, 2,04 %, 0,93, 0,94 og 1,65 %. I 2021 er det inngått nye fastrenteavtaler på deler av lånene, og på disse er det oppnådd en fastrente for nye 3 år på litt i underkant av 1,0 % p.a.
- Etter endring av rentevilkårene i Husbanken er renten nå i 2021 på 0,75 %. Ut fra indikatorer på rente pr. nov. 2021 er det lagt til grunn en gjennomsnittsrente på 1,6 % for 2022 til for formidlingslånene («Startlån») i Husbanken.

Rente- og avdragskompensasjon

- Kommunen mottar rente- og avdragskompensasjon fra Husbanken for tidligere foretatte utbygginger av omsorgsboliger, sykehjem og skoleanlegg. For rentekompensasjon er det forutsatt en rentesats som samsvarer med forutsetningen om utlånsrenten i Husbanken. For 2022 er det budsjettert med kompensasjon på 3 mill.kr.

Avdrag på lån

- Avdrag på lån er i.h.t. nedbetalingsplaner og beregninger i forhold til finansiering av planlagte investeringer for 2022-2025 og låneopptak i Husbanken.

Statstilskudd

- Generelle statstilskudd er stipulert iht dagens kunnskap. Noen er beregnet ut fra antall brukere av den enkelte tjeneste.

Momskompensasjon

- Kompensasjonen for investeringer inngår som samlet finansiering av alle prosjekter i investeringsbudsjettet, ikke til finansiering av det enkelte prosjekt.
- Kompensasjon for driftsposter ble fjernet fra og med budsjettåret 2017. Kompensasjonen har ingen resultateffekt.

Avskrivninger

- Ettersom bokføring av årlige avskrivninger og motpost avskrivninger ikke har noen resultateffekt, er det i ny kommunelov åpnet for å unnlate disse postene ved budsjetteringen, og dette er nå gjennomført i budsjettet.

Utbytte

- Budsjettet for 2022 er ikke basert på noe aksjeutbytte som inntektskilde.

Avgifter, gebyrer og priser

- Se eget prisvedlegg til budsjettet for 2022.

Skatteinntekter og rammetilskudd

- Skatteinntekter og rammetilskudd er kommunens frie inntekter.
- Kommunen hadde i 2020 en skatteinngang som tilsvarte 70,4 % av landsgjennomsnittet.

Kommunen fikk kompensert manglende skatteinntekt opp til 93,9 % av landsgjennomsnittet gjennom skatteutjevningen i inntektssystemet.

- Kommunesektorens inntekter gjennom inntektssystemet prisjusteres for anslått lønns- og prisvekst før realveksten legges til. For 2022 er det lagt inn en deflator på lønns- og prisvekst med 2,7 %.
- Ut fra KS-prognosemodell for rammetilskudd for 2022, som er basert på statsbudsjettet og tilleggsproposisjonen, er det i kommunens budsjett lagt til grunn en sum på frie inntekter på 407,5 mill. kr.
Ift statsbudsjettet er følgende endringer og vurderinger foretatt:
  - Befolkningstall per 1.7.2021 er lagt til grunn for beregninger.
  - Skattenivået er nedjustert for kommunen med 0,9 %.

Integreringstilskudd – flyktninger

- Det har hittil vært årlige vedtak om bosetting av flyktninger.
- Ved beregning av integreringstilskudd for 2022 er det ikke tatt høyde for bosetting av nye flyktninger.

Vesentlige tilskudd

➤ Byregionprosjektet/Omstillingsprg.	kr. 460.000,-
➤ Sør-Hedmark Næringshage	kr. 250.000,-
➤ Visit Kongsvingerregionen	kr. 188.000,-
➤ Vilja	kr. 850 000,-
➤ Frivilligsentralen	kr. 680 000,-
➤ GIVAS - tilskudd vannavgift	kr. 300 000,-
➤ Eidskog Kirkelige Fellesråd	kr. 4 000 000,-
➤ Anno Museum	kr. 130.000,-
➤ Lag og foreninger	kr. 525.000,-

Disposisjonsfond

- Det bør avsettes midler gjennom de årlige budsjetter for å kunne håndtere svingninger i de økonomiske forutsetningene.
- Disposisjonsfondene utgjør p.t. ca. 42,4 mill.kr. I budsjettet for 2022 er det ikke foreslått ytterligere avsetning til fondene, men heller bruk av fond ca kr 1,4 mill. til egenkapital-innskudd KLP i investeringsbudsjettet, samt ca kr 1,2 mill. til diverse regionale og lokale prosjekter.
- Disposisjonsfondene skal først og fremst dekke opp utgifter knyttet til merforbruk, og helst også tidligere års premieavvik, som p.t. utgjør ca. kr. 27,3 mill.
- Mot slutten av økonomiplanperioden er det lagt inn saldering av budsjettet ved bruk av disposisjonsfond. Dersom omstilling til bedret økonomisk resultat ikke fører fram de to neste årene, ser det ut til at det blir nødvendig å bruke av kommunens reserver i driften når vi kommer noen år frem i tid. Per nå er det estimert bruk av disposisjonsfond med ca kr 5,0 mill. i 2024 og med ca kr 8,0 mill. i 2025, i tillegg til det som er budsjettet brukt til egenkapital-innskudd i KLP, som omtalt ovenfor.

Investerings

- Kommunens midler på investeringsfond er beskjedne, ca kr 3,8 mill.
- Egenkapitalinnskudd til KLP føres i investeringsregnskapet. For 2022 er det forutsatt at innskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfond kr 1,4 mill.

Nøkkeltall fra budsjettet for 2022**Driftsbudsjett:**

	Oppr.2021	2022
Brutto driftsinntekter inkl. renter i	573 507	584 717
Brutto driftsutgifter inkl. renter	549 047	562 328
Prosentvis økning i brutto drifts-inntekter inkl. renter ift. Oppr. budsjett 2021	+ 3,3	+ 1,9
Prosentvis økning i brutto driftsutgifter inkl. renter ift. Oppr. budsjett 2021	+ 1,2	+ 2,4

	EK	Norm/landet
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	-0,4 %	1,75 %
Skatteanslag prosentvis vekst ift. prognosert statsbudsjett	-1,0 %	1,4 %
Forutsatt lønnsvekst fra 2021-22 inn i budsjettet	3,1 %	3,1 %
Netto renter og avdrag i % av driftsinntekter	5,5 %	Maks 7

Investeringsbudsjett:

	EK	Norm
Brutto investeringsutgifter	93 890	
Brutto investeringsutgifter i % av driftsinntekter	16 %	Maks 15
Andel av årets investeringer finansiert med lån	89 %	
Beregnet langsiktig gjeld ved utgangen av 2022	588 244	
Etter dette utgjør langsiktig gjeld i % av driftsinntektene	101 %	Maks 50
Endring av gjeld som følge av 2022 budsjettet kr	30 885	

5. Økonomisk oversikt - drift

Bevilgningsoversikt - Økonomisk oversikt drift	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett(endr) 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter						
Rammetilskudd	259 701	259 740	258 656	257 832	257 956	253 140
Inntekts- og formuesskatt	146 873	147 773	147 773	147 773	139 496	135 252
Eiendomsskatt	13 700	13 700	13 700	13 700	13 800	14 281
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	3 700	3 700	3 670	3 600	4 372	7 726
Overføringer og tilskudd fra andre	99 829	99 829	99 829	99 829	97 150	146 899
Brukerbetalinger	15 956	16 206	16 206	16 206	16 479	15 411
Salgs- og leieinntekter	43 606	43 606	43 606	43 606	42 862	45 034
Sum driftsinntekter	583 365	584 554	583 440	582 546	572 115	617 743
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	329 790	328 175	326 355	324 975	320 998	333 738
Sosiale utgifter	70 140	69 402	70 880	70 004	67 168	73 653
Kjøp av varer og tjenester	131 413	131 836	131 657	131 809	129 204	149 205
Overføringer og tilskudd til andre	22 802	22 252	22 252	22 252	22 088	38 565
Avskrivninger	0	0	0	0	0	21 132
Sum driftsutgifter	554 145	551 665	551 144	549 040	539 457	616 293
Brutto driftsresultat	29 220	32 889	32 296	33 506	32 658	1 449
Finansinntekter						
Renteinntekter	1 352	1 352	1 352	1 352	1 392	1 414
Utbytter	0	0	0	0	0	1 810
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	8 183	10 241	12 948	15 608	9 590	8 157
Avdrag på lån	25 000	25 500	27 200	28 850	25 495	19 649
Netto finansutgifter	-31 831	-34 389	-38 796	-43 106	-33 693	-24 583
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	21 132
Netto driftsresultat	-2 611	-1 500	-6 500	-9 600	-1 035	-2 002
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450	-1 610	-1 585
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	1 450	1 450	1 450	1 450	530	-2 285
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	2 611	1 500	6 500	9 600	2 115	5 871
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	2 611	1 500	6 500	9 600	1 035	2 002
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

1. Det er lagt til grunn skattenedgang på 0,9 %.
2. Eiendomsskatt for boligeiendommer og fritidseiendommer videreføres med 4 promille. Eiendomskattesatsen for næring er 3 promille.
3. Andre generelle statstilskudd:
  - a. Rente- og avdragskompensasjon kr 3 000 000,-

Totalt 2022 kr 3 000 000,-
4. Utbytte: Eidsiva, Bramiljø AS og ESAS kr 0
5. Avsetning til bundne fond:
  - a. Viltfond kr 20 000,-
6. Bruk av bundne fond:
  - a. Viltfond kr 150 000,-
  - b. Bruk av statstilskudd - Skole kr 300 000,-

Bevilgningsoversikt - drift

Bevilgningsoversikt - drift (budsjett)	Regnskap 2020	Budsjett(endr) 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	253 140	257 956	259 701	259 740	258 656	257 832
Inntekts- og formueskatt	135 252	139 496	146 873	147 773	147 773	147 773
Eiendomsskatt	14 281	13 800	13 700	13 700	13 700	13 700
Andre generelle driftsinntekter	7 726	4 372	3 700	3 700	3 670	3 600
Sum generelle driftsinntekter	410 399	415 624	423 974	424 913	423 790	422 905
Sum bevilgninger drift, netto	388 073	382 784	394 482	392 183	392 099	390 375
Avskrivninger	21 132	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	409 205	382 784	394 482	392 183	392 099	390 375
Brutto driftsresultat	1 194	32 840	29 492	32 730	31 700	32 530
Renteinntekter	493	410	370	370	370	370
Utbytter	1 810	0	0	0	0	0
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	6 982	8 790	7 473	9 100	11 370	13 650
Avdrag på lån	19 649	25 495	25 000	25 500	27 200	28 850
Netto finansutgifter	-24 328	-33 875	-32 103	-34 230	-38 200	-42 130
Motpost avskrivninger	21 132	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-2 002	-1 035	-2 611	-1 500	-6 500	-9 600
Disp. eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	-1 585	-1 610	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	-2 285	530	1 450	1 450	1 450	1 450
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	5 871	2 115	2 611	1 500	6 500	9 600
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	2 002	1 035	2 611	1 500	6 500	9 600
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)			0	0	0	0

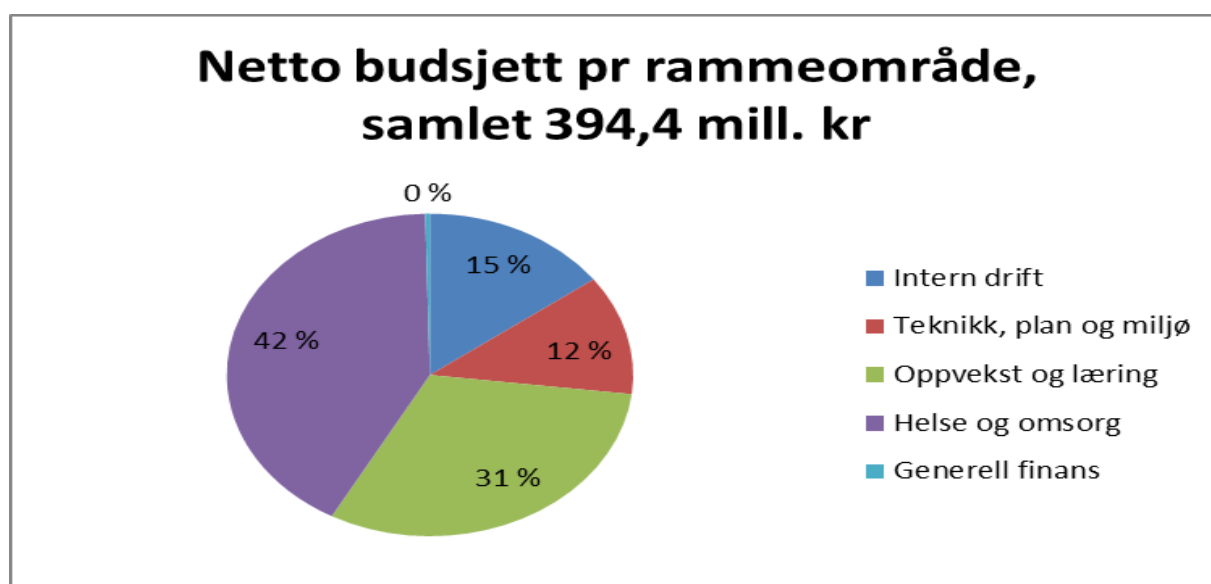

	Regnskap 2020	Buds(end) 2021	Øk.plan 2022 2022/V:860	Øk.plan 2022- 2023/V:860	Øk.plan 2022- 2024/V:860	Øk.plan 2022- 2025/V:860
101 ØKONOMI-ADMINISTRASJON	13 484	10 617	11 237	11 215	11 176	11 188
102 HR-AVDELING	4 033	5 310	5 892	5 888	5 888	5 888
103 NAV	18 623	18 635	17 536	17 530	17 530	17 530
105 KULTUR	10 977	12 905	13 494	13 097	13 097	13 097
106 DIGITALISERING	7 990	10 155	11 066	11 441	11 055	11 441
110 GENERELL FINANS	-969	-4 557	-1 447	-889	1 463	1 331
201 EIENDOMSFORVALTNING	29 984	24 525	24 298	24 537	24 537	24 537
202 PLAN / BYGGESAK	9 536	10 979	11 551	11 255	11 255	11 255
203 ADMIN TEKNIKK, PLAN OG MILJØ	7 027	6 211	6 383	5 972	5 972	5 972
205 BRANN OG FEIERVESEN	8 469	4 635	4 635	4 635	4 635	4 635
207 LANDBRUK	-31	1 230	809	817	817	817
301 MAGNOR SKOLE	11 330	12 280	13 390	13 329	13 329	12 334
302 SKOTTERUD SKOLE	20 041	21 168	21 825	21 719	21 719	20 724
303 EIDSKOG U-SKOLE	25 962	25 045	25 210	24 085	24 085	24 085
304 PPT-TJENESTEN	2 720	2 940	5 482	5 482	5 482	5 482
305 HELSESTASJONSTJENESTER	2 454	2 553	2 952	2 949	2 949	2 949
306 BARNEVERN	14 888	13 362	16 260	16 265	16 265	16 265
307 ADMIN OPPVEKST OG LÆRING	15 336	13 156	12 137	12 121	10 112	10 112
308 MAGNOR BARNEHAGE	8 727	8 063	8 326	8 292	8 292	8 292
309 SKOTTERUD BARNEHAGE	15 285	15 113	15 412	14 760	14 760	14 760
310 FLYKTNING	4 771	4 353	2 676	2 678	2 678	2 678
401 HJEMMEBASERT OMSORG	66 490	58 963	57 441	57 134	57 134	57 134
402 EIDSKOG HELSETUN	51 985	46 199	47 585	47 523	47 523	47 523
403 BOLIGTJENESTEN	32 420	34 088	38 620	38 658	38 658	38 658
404 ADMIN HELSE OG OMSORG	2 631	13	-110	-128	-128	-128
405 LEGESENTER/FYSIOTERAPI	10 579	11 784	11 430	11 433	11 433	11 433
406 PSYKISK HELSE OG RUS	0	13 059	10 390	10 384	10 384	10 384
TIL FORDELING	394 743	382 784	394 482	392 183	392 099	390 375
501 Funk 100-399/avd 501-502	18 140	-530				
501 Avsk drift 990-999/funk 860, avd 5	-21132					
501 tapsført eiendomsskatt	-11					
501 Statstilskudd korona	2882					
501 avsatt vedlikeholdskostn.-korona	-800					
501 Statstilskudd grensestasjon -koro	-4935					
207 statstilskudd korona	45					
310 statstilskudd -korona	135					
101-405 renteinnteker alle tjenester	63					
501 korrigering av gml overføring ENK	-1135					
103 statstilskudd husbank	138					
101-405 Renteinntekter alle tjenester	-105					
110 Renteinntekter husbank 2019	15					
diff ?	30					
Korrigert til fordeling	388 073	382 254	394 482	392 183	392 099	390 375

Tabellen nedenfor viser hvordan rammen er fordelt mellom de ulike virksomhetsområdene i hele 1000 kroner:

Rammeområdet	regnskap 2020	budsjett(en dr) 2021	budsjett 2022	budsjett 2023	budsjett 2024	budsjett 2025
Intern drift	55 107	57 622	59 226	59 171	58 745	59 145
Teknikk, plan og miljø	54 986	47 581	47 677	47 217	47 217	47 217
Oppvekst og læring	121 514	118 033	123 670	121 681	119 671	117 680
Helse og omsorg	164 106	164 106	165 357	165 003	165 003	165 003
Generell finans	-969	-4 557	-1 447	-889	1 463	1 331
Sum netto driftsrammer	394 744	382 784	394 482	392 183	392 099	390 376
Korrigert for inntekter som ligger i rammene	-6 671					
Sum bevilgninger drift, netto	388 073	382 784	394 482	392 183	392 099	390 376

Figuren under viser andelen av netto budsjett på rammeområdene. Områdene oppvekst og læring og helse og omsorg er de to desidert største områdene, og står samlet sett for 73 prosent av kommunen utgifter:

Anskaffelse og anvendelse av midler

Anskaffelse og anvendelse av midler	Regnskap 2020	Budsjett(endr)2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	617 642	572 090	583 315	584 504	583 390	582 496
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)			0	0	0	0
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	56 045	87 174	1 402	1 402	1 402	1 402
Sum anskaffelse av midler	673 687	659 264	584 717	585 906	584 792	583 898
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	595 077	539 457	554 145	551 665	551 144	549 040
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)			0	0	0	0
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	46 547	54 265	33 183	35 741	40 148	44 458
Sum anvendelse av midler	641 624	593 722	587 328	587 406	591 292	593 498
Anskaffelse - anvendelse av midler	32 063	65 542	-2 611	-1 500	-6 500	-9 600
Endring i ubrukte lånemidler	18 643	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	50 706	65 542	-2 611	-1 500	-6 500	-9 600
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	13 012	852	20	20	20	20
Bruk av avsetninger	14 437	4 405	4 081	2 970	7 970	11 070
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-1 425	-3 553	-4 061	-2 950	-7 950	-11 050
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	22 716	1 610	0	0	0	0
Interne utgifter mv	22 716	1 610	1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Netto interne overføringer	0	0	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450

Langsiktige forpliktelser

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pensjonsforpliktelser							
Pensjonsforpliktelser KLP	703 548	675 533	686 314	722 622	722 622	722 622	722 622
Pensjonsforpliktelse SPK	69 731	58 985	39 751	39 751	39 751	39 751	39 751
Langsiktig gjeld							
Startlån	60 940	73 906	93 486	98 004	104 629	109 449	113 677
Investeringslån	432 977	461 352	508 889	484 489	458 840	433 190	471 229
TOTALT	1 267 196	1 269 776	1 328 440	1 344 866	1 325 842	1 305 012	1 347 279

6. SENTRALADMINISTRASJON

6.1 ØKONOMI

	Regnskap 2020	Budsjett(endr) 2021	Årsbudsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
INTERN DRIFT						
101 ØKONOMI-ADMINISTRASJON	13 484	10 617	11 237	11 215	11 176	11 188
102 HR-AVDELING	4 033	5 310	5 892	5 888	5 888	5 888
103 NAV	18 623	18 635	17 536	17 530	17 530	17 530
105 KULTUR	10 977	12 905	13 494	13 097	13 097	13 097
106 DIGITALISERING	7 990	10 155	11 066	11 441	11 055	11 441
110 GENERELL FINANS	-969	-4 557	-1 447	-889	1 463	1 331
TOTALT	54 138	53 065	57 779	58 282	60 208	60 475

Sentraladministrasjonen er en støttefunksjon for alle tjenestene i kommunen. Sentraladministrasjonen skal bidra til at virksomhetene får løst sine primæroppgaver gjennom å løse fellesoppgavene i kommunen.

En god administrasjonsfunksjon kan kjennetegnes ved:

- God tilgjengelighet for virksomhetene
- Synlighet i organisasjon
- Holder tidsfrister både internt og eksternt
- Ha god kommunikasjon med virksomhetene
- Yte god service til virksomhetene
- Forbedre og forenkle arbeidsprosesser

6.2 Økonomiske endringer fra 2022 til 2025

Avdeling 101 Økonomi/administrasjon

Avdelingen viderefører noe mer satsning på digitale løsninger som forenkler og kvalitets-sikrer arbeidsprosesser. Effektivisering av arbeidsoppgaver er en prosess som pågår fortløpende.

Nødvendig rammenedjustering i forbindelse med saldering av budsjettet, for hele sentraladministrasjonen, er lagt til avdeling 101, og er tenkt inndeckt gjennom naturlig avgang/vakante stillinger.

Avdeling 102 HR

HR - avdelingens primæroppgaver er oppfølging av de overordnede retningslinjene som vedrører personaladministrasjon.

Det vektlegges også å være en god støttefunksjon for de respektive ledere i kommunen, og ha god kommunikasjon med enhetene. Det er for liten kapasitet i forhold til lønnsfagsarbeidet, og det prøves å styrke dette området i løpet av året.

Avdeling 103 NAV

Det har i 2021 vært en liten reduksjon av utbetalinger på økonomisk stønad til tross for pandemien og forventede konsekvenser av dette. Det er midlertid fortsatt en usikkerhet og de negative effektene kan komme i ettertid og ramme fremfor alt ungdom, men også eldre arbeidssøkere som ikke kommer inn på arbeidsmarkedet igjen.

Kommunens innstilling om å holde barnetrygden utenom inntekts beregningen har så langt heller ikke medført høyere utbetalinger enn det vi hadde i 2020 (pr. oktober).

Det kan lik vel forventes en økning av utbetalinger igjen i 2022. Ikke bare i forhold til senvirkninger rundt pandemien uten også utviklingen i forhold til økte strøm priser, høyere renter og drivstoff priser som stadig øker. Dette vil ramme de som allerede er i en vanskelig situasjon men også de som lever med små økonomiske marginer.

I forhold til ungdom og aktivitetsplikten så videreføres kr 800.000,- til å gjennomføre lovpålagte og egnede aktiviteter ved Vilja vendepunktet. I tillegg og som supplement er det i november -21 startet opp et prosjekt som dekkes med midler fra Statsforvalteren. Prosjektet heter «Jobb i sikte» og er rettet mot ungdom under 30 år og går over 3 år. Redusere utenforskap og øke varig inkludering i arbeidslivet er to sentrale mål.

Mål for perioden 2022 – 2025

Flere i arbeid, aktivitet og utdanning og færre på stønad, passivitet og utenforskap.

Håndtere vekst i antall brukere som har behov for oppfølging grunnet Covid-19 pandemien

- Ordinære arbeidssøkere skal sikres et godt tjenestetilbud.
- Ulike virkemidler og tiltak skal brukes fullt ut i forhold til muligheter.
- Pro aktivt markedsarbeid og dialog med bedrifter i regionen.
- Formidling av ledig arbeidskraft prioriteres, og yrkesmessig mobilitet vektlegges.
- Sykmeldte uten arbeidsgivere prioriteres.
- Sikre og utføre forsvarlige sosiale tjenester til utsatte grupper.
- Bruke hensiktsmessige oppfølgingskanaler og kontaktpunkter i forhold til våre tjenester.

Gi arbeidsrettet og helhetlig oppfølging med utgangspunkt i brukers behov.

- Aktivitetsplikten innebærer at alle brukere -og særlig de under 30 år- møtes med forventninger til aktivitet som bringer dem raskest mulig i arbeid eller utdanning uansett ytelse.
- De under 30 år som søker om eller mottar økonomisk stønad, uansett utfordringer, skal tilbys aktivitet i kommunal regi i forhold til aktivitetsplikten. De skal videre tilbys oppfølging av en sosialfaglig «jobb coach» som en ekstra støtte og resurs ute på feltet.
- Aktivitetsplaner skal utarbeides med brukers arbeidsmål og tilhørende aktiviteter.
- Brukere i tiltak skal ha mulighet for daglig oppfølging. Dette skal skje i tett samarbeid med tiltaksarrangør eller i egenregi.
- I enhver sak hvor bruker er i tiltak (institusjonelt eller ordinært arbeidsliv) skal NAV Eidskog stille krav til rapportering, både underveis og en sluttrapport, relatert til målet (bestilling) med tiltaket.
- Unge med nedsatt arbeidsevne skal gis en Tilretteleggings- og oppfølgingsavtale.

Redusere barnefattigdom og utenfor skap

- NAV Eidskog skal ha høyt fokus i forhold til utsatte barn og unge og deres foreldre. Det skal tilbys et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.
- Jobbe for å avdekke eventuelle behov for tjenesten uansett hvilken ytelse eller oppfølging den enkelte har ved NAV Eidskog.
- Videreføre barneperspektivet i NAV og ta initiativ til samarbeid på tvers i kommunen og med andre relevante samarbeidspartnere.

Økt inkludering av utsatte grupper på arbeidsmarkedet

Gjennomføre regjeringens inkluderingsdugnad, hvor målgruppen er personer med nedsatt arbeidsevne og/eller hull i CV. For NAV Eidskog legges det til grunn at dette gjelder:

- Personer med nedsatt arbeidsevne, unge som ikke har fullført videregående opplæring, innvandrere fra landgruppe 3¹. Innenfor disse gruppene har personer under 30 år særskilt prioritet.
- Det er viktig å utnytte virkemidler på tvers av stat og kommuner med sikte på å få flere i arbeid, ref. erfaringer fra ungdomsinnsatsen. Dette gjelder alle tre målgrupper.

Forsterke kontakten med arbeidsgivere for å få flere i arbeid

- Gi arbeidsgivere helhetlige og koordinerte tjenester.
- Følge opp avtaler mellom virksomheter og NAV Eidskog.
- Bidra til et inkluderende arbeidsliv.
- Senke terskelen og gjøre det lettere for arbeidsgiver å ansette. Økt bruk av virkemidler som reduserer arbeidsgivers risiko, som lønnstilskudd og mentor.

---

¹ I praksis vil dette si flyktninger fra Asia og Afrika

- Bidra til at arbeidsgivere tar i bruk selvbetjente løsninger.

Forsterke samarbeidet arbeid og helse

- Bidra til at flere med moderate og alvorlige helseproblemer og/eller rusproblemer i kommunen får kombinert helse- og arbeidsrettet bistand med sikte på overgang til arbeid.
- Bidra til et systematisk/integrert samarbeid mellom NAV-kontor i regionen, NAVs jobbspesialister og behandlingsteam i helsetjenestene, gjennom forpliktende samarbeidsavtaler.

Forsterke samarbeidet arbeid og utdanning

- Bidra til å utvikle en bedre og mer tilrettelagt fag- og yrkesopplæring gjennom samarbeid med videregående opplæring og aktuelle virksomheter i regionen.

Bidra til bedre brukermøter

- Bidra til bedre kvalitet gjennom mer helhetlige og koordinerte tjenester fra NAV Eidskog gjennom brukerinnspill, brukermedvirkning og i samarbeid med andre aktører.
- Ta i bruk digitale tjenester og sikre at brukerne møtes på riktig arena. Realiserte gevinster skal bidra til bedre service og kvalitet i brukeroppfølgningen.

Bidra til en pålitelig forvaltning.

- Sikre en forsvarlig håndtering av rettigheter og plikter for brukere med arbeidsrettede og kommunale ytelser. For brukere med hhv. arbeidsavklaringspenger og dagpenger må det sikres tidlig avklaring og oppfølging før vedtaksperioden utgår.
- Det skal jobbes bevisst mot formålene i Sosialtjenesteloven med riktige krav og vilkår til riktig tid og med riktig kvalitet.
- Informere om og tilby kvalifiseringsstønad (Kvp) hvor rettigheter kan foreligge.
- Avdekke, informere og tilby tjenesten Råd og Veiledning i all oppfølging.
- Det skal sikres et godt samarbeid med NAV arbeid og ytelser og med Fylkesmann i Innlandet.

Bidra til økt kompetanse

- Sikre arenaer for samhandling, læring og kunnskapsdeling slik at medarbeidernes kompetanse blir sett, utviklet og brukt.
- Sikre kompetanseheving knyttet til arbeidsmarked og inkludering.
- Sikre god utnyttelse av det opplæringstilbudet som tilbys i NAV Innlandet og gjennom Statsforvalteren i Innlandet.
- Sikre at medarbeiderne har ferdigheter i bruken av de digitale verktøyene.

Avdeling 105 kultur

Kultur

Tjenesteområdet er organisert i seks avdelinger:

- Bibliotek
- Kulturskole
- Servicetorg
- BUA – utlånsentral og møteplass
- Frisklivsentralen
- Administrativ avdeling for kultur og folkehelse

De ulike fagfeltene er hjemlet i opplæringsloven, lov om folkehelsearbeid, kulturloven og lov om folkebibliotek.

Ansvarsområder:

- Kulturminnevern
- Saksbehandling kultur; herunder tilskuddsordninger
- Kulturarrangør; herunder Ungdommens Kulturmønstring og kulturuke
- Forvalte kulturstipend, den kulturelle spaserstokken og lignende ordninger
- Bibliotekdrift
- Kulturskoletilbud
- Drift av utlånsentral og møteplass BUA
- Inkluderingsarbeid; herunder fritid for flyktninger
- Drift av Frisklivsentral
- Oversiktsarbeid folkehelse/tverrsektoriell koordinering
- Samordning og bistand mellom kommunal sektor /frivillige lag og foreninger
- Sommerjobb for ungdom 15-18 år

Økonomiske endringer fra 2022 – 2025:

Tilskudd til lag og foreninger er lagt inn med	kr. 325 000
Delfinansiering til restaurering av det gamle orgelet i Vestmarka kirke (finansieres med avsatte fondsmidler).	kr. 100 000
Sommerjobb for ungdom er lagt inn med	kr. 150 000
Bemanning til BUA som møteplass	kr. 0
Tiltak fra vedtatt kulturminneplan	kr. 0

I forslag ligger kulturpris med kr. 12000, kulturstipend med kr. 15000 og ildsjelpris med kr. 15000 (kr. 10 000 til vinner og kr. 5000 til lag/forening).

Etablering av dagsturhytte (KS-sak 013//21) er utsatt til 2023.

Bemanning i servicetorg er redusert med 40% stilling.

Mål for perioden 2022 – 2025

- Tilby et mangfold av kulturuttrykk gjennom arrangementer og faste tilbud

- Utvikle møteplasser for helsefremmende aktiviteter, herunder biblioteket, kulturskolen, Frisklivssentralen og BUA.
- Synliggjøre bånd mellom kultur og folkehelsearbeid
- Være bidragsyter i kommunens folkehelsearbeid, både på strategisk nivå og i praktisk tjenestetilbud
- Drive oversiktsarbeid innen folkehelse som grunnlag for kommunale planprosesser
- Sikre like muligheter for deltagelse i kulturaktiviteter blant annet gjennom kontingent-kassen, utlånssentralen BUA, gratis arrangement og lavkostnad kulturskole
- Styrke samhandling og bistand til frivillige lag og foreninger
- Markere Frivillighetens År 2022
- Utvikle servicetorget til møteplass
- I forhold til kulturminner er bruk den beste form for vern, de er identitetsskapende, kan benyttes i profilering.

Tyrielden Eidskog bibliotek

Skal være et levende bibliotek og en attraktiv møteplass der alle kan kjenne seg inkludert og velkommen. I dette ligger et ønske om at Tyrielden Eidskog bibliotek skal være en aktiv møteplass for debatt og gode samtaler, læring og kulturopplevelser.

Eidskog kulturskoles

verdimålsetting Det du lærer hos oss vil du ta med deg som nyttig læring videre i livet. *Visjon: Vi skal gi våre elever et kunstfaglig inntrykk, uttrykk og avtrykk.*

BUA

Vil være en utlånsordning for alt du måtte trenge av friluft- og aktivitetsutstyr. Samtidig ønsker BUA å være en sentral samlingsplass hvor alle er velkommen. Konseptet «Aktiviteter for Alle» videreutvikles.

Frisklivssentralen

Frisklivssentralens tilbud er en del av de kommunale lærings - og mestringstilbudene som bidrar til å utjevne sosiale ulikheter i helse. Tjenesten gir tilbud til kommunens befolkning både på individ og gruppenivå gjennom helsesamtaler, kurs og ulike aktivitetstilbud. Frisklivssentralen bidrar med råd og veiledning om hva den enkelte selv og befolkningen kan gjøre for å fremme helse og forebygge sykdom.

Kultur og frivillighet

Samarbeid mellom kulturaktører og innbyggere er nøkkelen til stedsutvikling. Et aktivt lokalt kulturliv bidrar til positiv omdømmebygging. Frivillighet er en viktig brikke for å skape identitet og tilhørighet i bygda, og frivillige lag og foreninger er gode bidragsytere i lokalsamfunnet.

Avdeling 106 – Digitalisering

Mål for perioden 2022 – 2025

Digitaliseringsavdelingen skal til enhver tid jobbe for å forbedre og forenkle arbeidsprosesser i hele organisasjonen, gjennom fokus på digitale løsninger. Oppdragsmengden øker i takt med digitaliseringen og det er derfor ansatt en ny Ikt medarbeider fra 2022.

- Det skal fortsatt fokuseres på personvern og Ikt sikkerhet fremover.
- Det arbeides med stadige oppgraderinger av programvare samt overgang til flere digitale løsninger i hele organisasjonen. Det er viktig at vi investerer i digitale løsninger som på sikt kan gi kommunen ledig kapasitet til å håndtere andre/flere oppgaver i takt med samfunnsendringene.
- Digitaliseringsstrategien skal ferdigstilles.
- Vi fortsetter arbeidet med innkjøpsavtaler både gjennom RIIK og i kommunal regi.
- Dokumentsenteret oppgraderer sak/arkivsystemet i 2022.
- Hele avdelingen blir involvert i gjennomføringen av valgene i 2023 og 2025.

Avdeling 110 – Generell Finans

Avdelingen er opprettet for å ivareta noen budsjett-tekniske områder som krav til nye skjemaer og oppstillinger i henhold til ny kommunelov ikke lenger kan ligge på avdeling 501 – Finans. Det gjelder blant annet premieavvik, premiefond, tilskudd ombygging bolig, lønnsoppgjør og pensjon ESAS.

Årsverksendringer/sykefravær

SENTRALADMINISTRASJON	2019	2020	2021
	31.des	31.des	31.okt
Antall faste årsverk	36,32	37,37	37,22
Antall midlertidige årsverk	1,10	1,10	1,20
Sum faste og midlertidige	37,42	38,47	38,42
Sykefravær	5,4	3,2	2,9

Lærlinger

Kommunens plan for lærling-inntak er følgende:

FAG	2019	2020	2021	2022
IKT	1	1	1	1
Barne- og ungdomsarb.	4	5	4	4
Helse	6	11	12	12
Feier	0	0	0	0
Uteseksjon	0	0	0	0
Kontorfag	0	0	0	0
Renholdsfag	0	0	0	0
Institusjonskokk		1	1	1
TOTALT	12	18	18	18

Det er HR-avdelingen som utlyser lærlingestillingene, og bistår avdelingene underveis i rekrutteringsprosessen. HR-avdelingen har det overordnede ansvaret for å følge vedtatt lærlingeplan.

På grunn av endret utdanningsmønster innen yrkesfag, så opplever kommunen færre og færre som søker seg lærlingplass. Dette har medført at kommunen ikke har klart å oppfylle intensjonen om 3 lærlinger pr 1000 innbygger etter 2018. Dette er et moment som må tas med til vurdering i økonomiplanperioden.

7. OPPVEKST OG LÆRING

7.1 ØKONOMI

	Regnskap 2020	Budsjett(endr) 2021	Årsbudsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Oppvekst og Læring						
301 MAGNOR SKOLE	11 330	12 280	13 390	13 329	13 329	12 334
302 SKOTTERUD SKOLE	20 041	21 168	21 825	21 719	21 719	20 724
303 EIDSKOG U-SKOLE	25 962	25 045	25 210	24 085	24 085	24 085
304 PPT-TJENESTEN	2 720	2 940	5 482	5 482	5 482	5 482
305 HELSESTASJONSTJENESTER	2 454	2 553	2 952	2 949	2 949	2 949
306 BARNEVERN	14 888	13 362	16 260	16 265	16 265	16 265
307 ADMIN OPPVEKST OG LÆRING	15 336	13 156	12 137	12 121	10 112	10 112
308 MAGNOR BARNEHAGE	8 727	8 063	8 326	8 292	8 292	8 292
309 SKOTTERUD BARNEHAGE	15 285	15 113	15 412	14 760	14 760	14 760
310 FLYKTNING	4 771	4 353	2 676	2 678	2 678	2 678
TOTALT	121 514	118 033	123 670	121 681	119 671	117 680

7.2. Økonomiske endringer 2022

Virksomhet for oppvekst og læring har totalt sett en driftsramme som er kr 5 600 000:- større i 2022 enn budsjett i 2021. Dette skyldes økning i årsverk og utgifter til fosterhjem pga barnevernsreformen, og en overflytting av psykisk helse for barn unge fra virksomhet helse og omsorg til virksomhet oppvekst og læring. I praksis innebærer dette at driftsrammen for oppvekst og læring i 2022 er tilsvarende som budsjett for 2021.

Barnevernsreformen trer i kraft 1. januar 2022. Dette medfører at vi får fullt økonomisk og faglig ansvar for fosterhjem og at det blir økte egenandeler for bruk av spesialiserte fosterhjem, institusjon og akutttiltak. For å møte de ny faglige kravene og for å dekke flere arbeidsoppgaver øker barneverntjenesten med 2 årsverk fra 1.1.22.

Psykisk helse for barn og unge flyttes fra virksomhet helse og omsorg til virksomhet oppvekst og læring 1.1.22. Dette gjøres for å styrke «laget rundt» barn og familier, samtidig som det bidrar til en større helhet i tjenestetilbudet til

barn/unge og familier. Dette medfører en økning på 2 årsverk som er budsjettet under PPT.

Personer						
K-3416 Eidskog		2017	2018	2019	2020	2021
	0-5 år	282	273	268	275	251
	6-15 år	609	593	571	555	554

Som vi ser av tabellen over har barne- og elevtallene sunket med 86 barn/unge siste 5 år. Tallene er i ferd med å stabilisere seg, noe som vi ser av utviklingen av de yngste barnene, men antall elever i grunnskolen vil fortsette å synke noe i årene som kommer. Dette innebærer lavere rammeoverføringer fra staten innenfor den aktuelle aldersgruppa på sikt, noe som krever en kontinuerlig og dynamisk oppfølging og omstilling av tjenesteproduksjonen i oppvekst sett opp mot kommunens andre virksomheter.

Tjenestene grunnskole og skolefritidsordning har en økonomisk ramme som er kr. 600 000:- høyere enn 2021. Det er en økning på barneskolene pga økning i ledelsesressurs og for å ivareta lærertetthetsnormen. Ungdomskolen har noe lavere ramme for å justere ressursene i forhold til elevnedgang.

Inkludert i budsjettet:

- Ivaretagelse av lærertetthetsnormen pr. januar og august.
- Videreføring av lokalt vedtatt timetallsøkning tilsvarende 38 årstimer for 1.-6. årstrinn i engelsk.
- Videreføring av lokalt vedtatt timetallsøkning tilsvarende 76 årstimer for 1.-3. årstrinn i norsk og matematikk.
- Leksehjelpsordning etter skoletid for ungdomsskoleelever en ettermiddag pr. uke.
- Videreføring av gratis leirskole i lys av inkluderingsperspektivet og gratis skoleprinsippet.
- 50 % assisterende rektor på Magnor skole.

SFO

Det er en mindre andel barn som benytter SFO. For skoleåret 21/22 er det 27 % av elevene i 1.-4. trinn som benytter seg av tjenesten, en nedgang på 24 prosentpoeng siste 5 år.

En av årsakene til dette kan være kostnader, særlig om man har flere barn i barnehage/SFO. I budsjettet er det innarbeidet inntektsgradert foreldrebetaling for SFO.

Vi har også regnet på et gratis tilbud på SFO for alle i 1.-4. trinn som ikke er inkludert i budsjettet. Dette tiltaket har en kostnad på 1 950 000:- pr år.

Administrasjon har en økonomisk ramme som er kr 1 000 000:- lavere enn 2021. Reduksjonen skyldes økte inntekter i forbindelse med kompetanse for kvalitet.

Tjeneste barnehage har en økonomisk ramme som er kr. 700 000:- lavere enn 2021. Årsaken til reduksjonen er nedjustering fra 3 til 2 avdelinger i Matrand barnehage.

Inkludert i budsjettet:

- Grunnbemanning på 3,4 årsverk pr avdeling.
- Nedjustering fra 11 til 10 avdelinger.
- Betaling for barn i barnehager i andre kommuner med kr 1 500 000:-
- 50% assisterende styrer i Skotterud barnehage.

PP-tjenesten har en økonomisk ramme som er kr. 2 500 000 høyere enn 2021. Økningen i PP-tjenesten skyldes overflytting av psykisk helse for barn unge fra virksomhet helse og omsorg til virksomhet oppvekst og læring. Psykisk helse for barn og unge har 2 årsverk fordelt på 1 årsverk psykolog og 1 årsverk psyk. vernepleier. I tillegg en økning av logopedtjeneste fra 65% til 100%.

Inkludert i budsjettet:

- 2 årsverk innenfor psykisk helse for barn og unge
- 100% logoped

Barnevernstjenesten har en økonomisk ramme som er kr. 2 900 000:- høyere enn 2021. Dette skyldes innføring av barnevernsreformen.

Inkludert i budsjettet:

- Økning med 2 årsverk.
- Økte utgifter til barnevernstiltak, som fosterhjem og institusjonsplasseringer.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten har en økonomisk ramme som kr. 170 000:- høyere enn 2021. Dette skyldes en utvidelse av jordmortjenesten fra 20% til 40%.

I kommunestyrevedtak 120/20 fra 15.12.202 pkt 19 står det følgende:

«I følge Fylkesmannen sitt kommunebilde for Eidskog bruker vi mindre penger på Helsestasjonen vår enn sammenlignbare kommuner. Med bakgrunn i blant annet Folkehelseprofil, utfordringer med barnefattigdom og kommunens prioritering av barn og unge samt forebygging i kommunedelens samfunnsplan, bes det om at rådmannen vurderer behovet for å utvide tilbudet på Helsestasjonen. Det legges fram en sak om politisk behandling om saken ila 2021.»

På bakgrunn av dette er det søkt midler gjennom helsedirektoratet, som har ført til ekstra helsesykepleier i 100 %. Dette gjør at antall årsverk i helsestasjon øker fra 34,2 til 42,9 pr 10 000 innbygger. Landsgjennomsnittet er 44,1.

Inkludert i budsjettet:

- En utvidelse av jordmortjenesten fra 20 % til 40 %.
- Utvidelse med 100 % helsesykepleier som er fullfinansiert av tilskudd fra helsedirektoratet.

Flyktningetjenesten har en økonomisk ramme som er kr. 1 700 000:- lavere enn 2021. Årsaken til dette er lavere bosetting de senere årene og av den grunn færre innbyggere med rettigheter til denne tjenesten. Pr 1.1.22 har vi ikke hatt bosetting på 5 år.

Vi vet at framtidig planlegging av flyktningetjenesten er uforutsigbart og at det raskt kan oppstå behov for bosetting. I tillegg får vi noe innflytning i forbindelse med familiegjenforening og arbeidsinnvandring. Derfor er det viktig å beholde avdelingen slik at vi får fulgt opp alle på en god måte. Det er satt i gang en utredning rundt regionalt samarbeid i Kongsvingerregionen innenfor tjenesten, som vil komme til behandling i løpet av 2022.

Årsverksendringer

OPPVEKST OG LÆRING	2019	2020	2021
	31.des	31.des	31.okt
Antall faste årsverk	135,70	131,88	137,04
Antall midlertidige årsverk	13,44	15,00	10,55
um faste og midlertidige	149,14	146,88	147,59
Sykefravær	5,7	4,5	4,3

Faste: Økningen i faste årsverk skyldes rettigheter til fast stilling etter regelverket.

Engasjement: Reduksjonen i engasjement er en følge av økning i faste årsverk, samt færre midlertidige ansatte som følge av at årsverk i permisjoner ikke blir erstattet.

Mål for perioden 2022-2025

Å "bryte sirkler" og legge til rette for bedre folkehelse og god livsmestring

Nasjonale- og internasjonale undersøkelser med påfølgende analyser av resultatene i skolene ble viet sterkt fokus fra starten av 2000-tallet. Funn her viser at det norske utdanningsløpet er av de mest sosialt reproduserende systemene i verden.

Derfor jobber vi nå tett i regionen og med nye nasjonale styringsdokumenter i skole, barnehage og barnevern for å skape en mere inkluderende praksis og bedre vilkår for livsmestring blant våre barn og familier.

Langsiktige målsettinger:

Enhet for Oppveksts langsiktige målsetting:

Å bidra til «utdanning – arbeid – inntekt», som er de viktigste indikatorene for god folkehelse i følge Folkehelseinstituttet.

Bidraget kan konkretiseres ved å legge til rette for at unge «Eidskog borgere» ruster seg best mulig for å realisere seg selv til beste for samfunnet, der «Kunnskapssamfunnet» er den rådende samfunnsformen.

Innenfor barnehage og grunnskolefeltet omsettes målsettingen i følgende kommunale målområder:

1. Leseferdigheter
2. Regneferdigheter
3. Gjennomføring i videregående skole
4. Læringsmiljø
5. 21.århundrets ferdigheter

Dette er målområder som forskning viser øker sjansen for at barn og unge opplever god livsmestring.

Den enkelte barnehage og grunnskole konkretiserer med bakgrunn i kartlegging ved den enkelte avdeling, sine målsettinger innenfor målområdene. Der tiltak for måloppnåelse utarbeides gjennom kunnskapsbasert og forskningsinformert analyse.

Enhetens støttefunksjoner deler samme målsetting, der arbeidet fokuseres omkring «å fange opp og følge opp». Det vil si å bistå til systematisk å støtte familie, barnehage og skole til å tilrettelegge for en best mulig utvikling for det enkelte barn som har behov for dette. Bistanden skal gjennomføres etter prinsippet om tidlig, tverrfaglig og målrettet innsats.

Måloppnåelse tydeliggjøres på lang sikt gjennom:

- Høyere gjennomføringsgrad i videregående skole.
- Høyere utdanningsnivå.
- Lavere andel arbeidsledige.
- Lavere andel unge, passive sosialhjelpsmottakere.

Måleindikatorer for kvalitet:

- Kartlegginger-/observasjoner.
- Faglige kartleggingsprøver.
- Nasjonale prøver.
- Elevundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen og Lærerundersøkelsen.
- «Trivselsundersøkelser»
- Standpunktskarakterer, eksamensskarakterer, grunnskolepoeng.
- Overføring til videregående skole.
- Gjennomføringsevne i videregående skole.

Utfordringer

Virksomhetens utfordring vil være å kunne holde fokus på det kvalitative tilbudet i en periode med mer krevende økonomiske rammer, parallelt med en bevaring og utvikling av kompetansen til de ansatte som skal yte tjenester.

Som det kommer fram i økonomiplanperioden 2023 – 2025, vil forventede økonomiske rammer være særlig krevende for kommunen og dermed virksomheten, i kommende periode. Situasjonen krever en nøye gjennomgang og omstilling av tjenestene. Omstillingsprosessen vil være knyttet til ytterligere gjennomgang og reduksjon av årsverk, der tjenestenes volum og struktur må være en del av prosessen.

I krevende tider er det svært viktig å holde fast ved kunnskapsbasert og forskningsinformert praksis. Fokusområdene for arbeidet i enheten vil følgelig være i forlengelsen av foregående år, men der forventning må avstemmes med de følger en omstilling vil få.

Fokusområder 2022-2025

Eidskog kommune skal arbeide for en inkluderende praksis innenfor tjenestene i oppvekst og ha barnehager og skoler med god kvalitet.

- Alle barn og unge skal bli møtt av tjenester som ser dem som hele mennesker med ulike styrker og behov
- Det skal tilrettelegges for godt samarbeid mellom tjenestene og foresatte for å styrke barnets livsmestring
- Barn og unge skal oppleve inkludering og mestring
- Det skal jobbes for et godt læringsmiljø og god faglig utvikling for alle – en ressursgruppe sørger blant annet for å forebygge og tilrettelegge for dyslektikere.
- Barn med særskilte behov skal få kvalitetssikrete tiltak
- Det skal jobbes for gode overganger mellom barnehage, grunnskole og videregående skole
- Skolegårder skal tilrettelegges for aktiviteter i tråd med barn og unges interesser
- Utvikle gode støttetjenester i skolen og for ansatte i barnehage og skole

Eidskog kommune skal arbeide for god samhandling mellom alle tjenester som berører barn, unge og familier.

MÅL

- Eidskog kommune skal prioritere tidlig innsats og helhetlig hjelp til barn og familier
- Det skal tilbys foreldrestøttende tiltak til alle familier.
- Det skal arbeides med å utjevne sosiale ulikheter i barn og unges oppvekstmiljø.
- Det skal legges til rette for oppvekstmiljø som fremmer fysisk og psykisk helse
- Tjenester (innen psykisk helse) skal gis ut fra en lav terskel
- Ansatte skal benytte handlingsveileder i arbeidet fra bekymring til handling og oppfølging av tiltak skal registreres og evalueres.

Eidskog kommune skal jobbe for å gi barn trygge møteplasser og aktiviteter på fritiden i deres oppvekstmiljø

MÅL

- Barn og unge skal oppleve likeverdige og tilgjengelige fritidstilbud uavhengig av hvilken del av kommunen de er bosatt i.
- Barn og unge skal oppleve at kommunen og frivillige samarbeider om fritidstilbud
- Alle barn og unge skal, uavhengig av foresattes økonomi og levekårsutfordringer, få tilbud om å delta i fritidstilbud og på møteplasser for ulike kulturelle aktiviteter
- Alle barn og unge skal oppleve at møteplasser er tilgjengelige og inkluderende.
- Eidskog kommune skal arbeide aktivt med kriminalitetsforebygging.

8. HELSE OG OMSORG

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 bestemmer at kommunen har plikt til å yte nødvendige tjenester til alle som oppholder seg i kommunen.

Pasienter / brukere har rett til nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester fra kommunen jf. pasient og brukerrettighetslovens § 2-1 a.

Forsvarlighetskravet setter rammer for tjenestetilbudets utforming og organisering, omfang av tjenester og tidspunkt for iverksettelse av tjenester.

Forvaltningsloven gjelder for kommunens helse og omsorgstjenester. For tjenester etter helse – og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6 3-6, og 3-8 gjelder forvaltningslovens regler om enkeltvedtak jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd.

8.1 ØKONOMI:

	Regnskap 2020	Budsjett(endr) 2021	Årsbudsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Helse og omsorg						
401 HJEMMEBASERT OMSORG	66 490	58 963	57 441	57 134	57 134	57 134
402 EIDSKOG HELSETUN	51 985	46 199	47 585	47 523	47 523	47 523
403 BOLIGTJENESTEN	32 420	34 088	38 620	38 658	38 658	38 658
404 ADMIN HELSE OG OMSORG	2 631	13	-110	-128	-128	-128
405 LEGESENTER/FYSIOTERAPI	10 579	11 784	11 430	11 433	11 433	11 433
406 PSYKISK HELSE OG RUS	0	13 059	10 390	10 384	10 384	10 384
TOTALT	164 106	164 105	165 357	165 003	165 003	165 003

8.2 Økonomiske endringer 2022 – noen hovedtall.

Alle lovpålagte tjenesteområder i Helse videreføres i økonomiplanperioden. Budsjettramme for 2022 er imidlertid meget stram og kan være på grensen til urealistisk da nedtrekk av driftsramme og reduksjon i refusjoner for 2021 og 2022 vil utgjøre nærmere kr 25 mill i tillegg til inndekking av lønnsoppgjør. Driftsramma slik den foreligger vil ikke på noen måte kunne ivareta økninger og endringer av aktivitetsnivå gjennom året. Det er gjennomført en budsjettering med høy risiko, som krever omfattende endringer i driftsform og på tjenesteutøvelse samtidig som man ivaretar lovpålagte tjenester. Det er viktig å påpeke at forebyggende tjenester må nedprioriteres for å ivareta nødvendig helsehjelp.

Det poengteres også at enheten 2020 og 2021 har vært i en svært krevende situasjon mht håndtering av pandemien. Dette preger både brukere, pårørende og ansatte i sektoren. Involvering, forankring gode prosesser samt -informasjon til rett tid blir viktige momenter for å få til varige endringer i tjenesteområdet. Det må sikres at alle endringer er iht gjeldende lovverk.

Følgende endringer ligger i budsjettet:

- For bedre utnyttelse av kompetanse i forhold til barn og unge overflyttes psykolog for barn og unge samt vernepleier fra psykisk helse- og rustjenesten til enhet for Oppvekst.
- Oppfølging av Ros-prosjektet overføres til Oppvekst, da ungdom er målgruppen for dette tiltaket.
- Desinfeksjonsmaskin (renholdsmaskin i forhold til smittevask) overføres fra hjemmebaserte tjenester til avdeling for renhold.
- Kjøp av tjenester for brukere i private institusjoner avvikles 2022. Det er ikke budsjettet med ytterligere tjenestekjøp av slik art i 2022.
- 2,2 årsverk ved tildelingskontor, hjemmebaserte tjenester og Eidskog Helsetun erstattes ikke.
- Det er budsjettet med 3 nye lærlinger pr 1000 innbyggere iht politisk vedtak. Dette betyr 6 nye lærlinger i enhet for Helse i 2022. Totalt vil 15 lærlinger være i et utdanningsløp.
- Det ligger ikke midler i budsjettet for å ferdigstille Helse- og omsorgsplanen i 2022.
- Midler til Nok (tidl Smiso) er innarbeidet i budsjettet.
- Kostnader til støttekontaktvirksomhet er halvert, og budsjettet med kr 500 000,-
- Det er usikkert om sykepleier- og vernepleierstillinger kan lyses ut i 100% -stilling, med bakgrunn i trange økonomiske rammer.
- Det er lagt inn midler til interkommunalt samarbeid på områdene krisesenter og legevakt. Midler til samhandlingskoordinator er også budsjettet.
- Det er budsjettet med et dagtilbud for eldre/demente på Eidskog Helsetun og kjøp av tjenester fra Vilja as til mennesker med funksjonsnedsettelse (Furulund).
- Prosjekt «Tilstedeværelse og rekruttering» iht vedtak i k-sak 101/19 den 19.11.19 er ikke budsjettet
- Det er ikke budsjettet med ekstra kostnader vedr koronatiltak (eks smitteavdeling, transport, mv).
- Deltakelse i interkommunalt samarbeid om samfunnsmedisinsk enhet er ikke budsjettet.
- Deltakelse i interkommunalt samarbeid om FACT-team er ikke budsjettet.
- Det er ikke budsjettet midler til psykolog for voksne i 2022.
- Det er ikke budsjettet med lønn til deltakere i aktivitetstiltak for personer med vansker inne rus- og psykiske lidelser.
- Egenbetaling av helsetjenester legges på nivå med nabokommunen.

- Inntektssiden i budsjettet for 2022 er optimistisk, med tanke på uforutsette endringene i driftsnivå.

For å nå de økonomiske målene for 2022 må det settes inn ytterligere tiltak. Det foreslås med bakgrunn i dette:

- Deltakelse i prosjekt «Rusta for framtiden» i regi av KS.
- Avtalen med Eidskog Boligstiftelse reforhandles. Det må i denne sammenheng vurderes om arbeidet som gjøres i forhold til tildeling og saksbehandling skal prissettes.
- Vedtak for brukere i singelboliger vurderes redusert, jfr nivå på tjenestetilbud til praktisk bistand.
- Det settes «trykk på» velferdsteknologi og velferdsteknologiske løsninger. Det er viktig at vi i dette arbeidet lager gode prosesser og involverer ansatte. Ved å framskynde dette arbeidet er det en risiko for at involveringen ikke ivaretas og at man ikke får implementert nytt utstyr på en god måte. Det settes fokus på bl a digitalt nattilsyn i 2022.
- Boligkontoret reorganiseres i forhold til k-sak 63/16.
Fra 01.04.21 vil boligkontorets saksbehandlere reduseres fra 140% stilling til 80%-stilling. Kontoret vil også ha tilleggsoppgaver som systemadministrator, og saksbehandlingsoppgaver for trygghetsalarmer/velferdsteknologi og praktisk bistand. I tillegg til dette vil hun i en overgangsperiode også ha ansvaret for kommunens støttekontaktvirksomhet. Tildelingen av boliger fra Helse vil derfor gjelde omsorgsboliger og Trygdeboliger. Planprosesser i forhold til Boligsosial handlingsplan kan heller ikke påregnes.
Boligene på Sjøli, Brannstasjonen , Parkvegen og Seljevegen anses med bakgrunn i dette utenfor Helses sitt område.
- Helsetjenestene har ingen mulighet til å gi bistand i forhold til flytting til annen bolig.
- Anbudprosesser som skal utføres ila 2022 og i økonomiperioden som ikke er helserelaterte bør foretas av noen med kompetanse på dette området. For 2022 gjelder det spesielt anbud på leasingbiler.
- Aktivitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og demens gjennomføres i Helse. Aktivitetstilbud som ikke er lovpålagt anses som en oppgave utenfor helsetjenesten.
- Det tas betalt for praktisk bistand utført av hjemmebaserte tjenester med kr 300,- pr time. Det etableres rutiner 1.halvår av 2022 og innføres fra 01.09.22.
- Det anslår at det benyttes ca 1 årsverk til følging av pasienter pr år til sykehus, lege og tannlege. Følgetjenesten belastes med en kostnad på kr 500,- da helsepersonell følger pasienten med bakgrunn i at pårørende / nærstående ikke kan følge.
- Prisen for mat til barnehagene settes til kr 40,-pr porsjon. Dette med bakgrunn i økte lønnskostnader, matvarepriser, drivstoff mv.
- Det føres eget prosjektnregnskap for «Vi vil vi kan».

Det bør i planperioden vurderes følgende:

- Fortsatt deltakelse i interkommunalt krisesenter.
- En omorganisering av hjemmehjelpstjenesten.
- Reduksjon av helsesekretærer på legesenteret.
- Ombygging av Trygdeboligene i Boligvegen til omsorgsboliger.
- Ombygging av sykehjemsavdeling til omsorgsboliger.
- Endring av driftsform i boliger med bemanning.
- Nedleggelse av en sykehjemsavdeling.

2.Mål for perioden 2022-2025.

Arbeidstittelen for budsjettarbeidet i Helse har vært:

«Mens noen drømmer om å bli verdensmester, er det noen som drømmer om å mestre verden»

Målet for helse- og omsorgstjenestene i Eidskog er:

Trygghet og tillitt i alle ledd!

- Forsvarlige og kvalitetssikre tjenester som gir god pasientsikkerhet.
- Tilbud som bidrar til en meningsfull hverdag for brukeren.
- Brukermedvirkning «Hva er viktig for deg?».
- Alle behandles med respekt, verdighet og toleranse.
- Et inkluderende fellesskap.
- Vi skal ha tid til etisk refleksjon.
- Ansatte og ledelse jobber lojalt etter felles mål.

«Å mestre egen sykdom er en medisin som brukes alt for lite!»

Pasient

Fokusområder 2022-2025.

Et godt liv og en god helse handler om mer enn fravær av sykdom. Det handler om å håndtere hverdagen, også ved sykdom, skade og nedsatt funksjonsevne.

Helsetjenestene i Eidskog Kommune kjennetegnes med:

- En økning av antall eldre i planperioden. For personer 80+ er det forventet en fordobling av antall personer fram mot 2040 (Eidskog kommunes folkehelseoversikt).

- Befolkningen i Eidskog er eldre enn gjennomsnittet i Norge og har derfor også en høyere andel med demens. Mot 2025 vil demensandelen i Eidskog øke med 12,15% (Demenskartet.no, Aldring og helse).
- I Eidskog har det vært en økende andel fra 2013 til 2019 som oppsøker primærhelsetjenesten grunnet psykiske utfordringer. Eidskog har i hele perioden ligget over andelen sammenlignet med fylket og landet. Økning i antall henvendelser har vært størst i Eidskog, slik at forskjellen til fylket og landet har blitt større (Eidskog kommunes folkehelseoversikt).
- Statistikk på bruk av primærhelsetjenesten kan gi informasjon om helsetilstand og utbredelse av sykdom. Svært mange av brukerne som har tjenester i Eidskog er under 67 år (Eidskog kommunes folkehelseoversikt).

Forebyggende helsearbeid – «Mestre hele livet».

Psykisk helse skapes ikke i helsesektoren. Et viktig strategiske mål fremover er derfor å sørge for at de sektorer som har de mest sentrale virkemidlene for å fremme psykisk helse også har et eierskap til området. Barnehager, skoler, arbeidsplasser, lokal- og nærmiljø er de viktigste arenaer for å fremme god psykisk helse.

Fortsatt blir psykisk helse i stor grad sett på som helsesektorens ansvarsområde alene. Helsesektoren spiller en viktig rolle, men mange av virkemidlene ligger i andre sektorer. De som har virkemidler, har også ansvar. Derfor må rollen og virkemidlene til alle sektorer klargjøres (Mestre hele livet, Regjeringens strategi for god psykisk heles (2017-2022)).

Helsesektoren vil ila av 2022 ta initiativ til å etablere møteplasser for tverrsektorielt samarbeid om denne målgruppen.

Forebyggende hjemmebesøk.

Forebyggende hjemmebesøk et tiltak som kan bidra til å oppfylle kommunens ansvar for det forebyggende helse- og omsorgsarbeidet rettet mot eldre, og bidra til økt mestring i eget liv (Jfr. Rundskriv I-2/2016, samt brev av 24.08.21.)

Forebyggende hjemmebesøk fremmer helse og mestring, og gir eldre mulighet til å leve et aktivt og selvstendig liv også når helsen blir redusert. Tiltaket kan bidra til at flere eldre kan leve lenger i egen bolig og oppleve større mestring i hverdagen.

Forebyggende hjemmebesøk er en arena der eldre i kommunen kan få kjennskap til kommunens tilbud både innenfor helse, kultur, idrett og frivillighetsfeltet.

Tildelingskontoret i Eidskog tar initiativ til å gjennomføre besøkene. Det vurderes om også andre sektorer også bør involveres i dette.

«Velferdsteknologi først».

Velferdsteknologi handler om teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet og fysisk og kulturell aktivitet. I tillegg styrkes den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne.

Velferdsteknologien kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon, og bidra til at brukere kan bo lengre hjemme/utsette sykehjemsopphold. Videre vil tilbudene kunne gi en positiv samfunnsøkonomisk effekt, og bedre kvaliteten på tjenestene.

Det stilles store forventninger til velferdsteknologiprojekt som er startet i enheten.

Habilitering og rehabilitering.

Forskjellene mellom habilitering og rehabilitering (helsedirektoratet.no) er først og fremst ulikheter mellom målgrupper. Brukere og pasienter med behov for habilitering er barn, unge og voksne med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse. Rehabilitering er vanligvis rettet mot tilstander som er ervervet senere i livet. Habilitering dreier seg om å lære nye ferdigheter, mens rehabilitering handler om å gjenvinne tapte ferdigheter.

Tjenester innen habilitering og rehabilitering skal bidra til at pasient og bruker kan trene opp og vedlikeholde ferdigheter og evne til mestring.

Målet er å kunne leve et mest mulig selvstendig liv ut fra egne forutsetninger og ønsker.

Opparbeidet praksis knyttet til habilitering og rehabilitering videreføres i 2022.

Leve Hele Livet.

Reformen Leve hele livet skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene.

Stortingsmeldingens hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene.

Arbeidet med det tverrfaglige og tverrsektorielle arbeidet med Strategien for Leve Helse Livet i Eidskog videreføres i 2022.

9. TEKNIKK, PLAN OG NÆRING

9.1 ØKONOMI

	Regnskap 2020	Budsjett(endr) 2021	Årsbudsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Teknikk, Plan og miljø						
201 EIENDOMSFORVALTNING	29 984	24 525	24 298	24 537	24 537	24 537
202 PLAN/BYGGESAK	9 536	10 979	11 551	11 255	11 255	11 255
203 ADMIN SAMFUNN	7 027	6 211	6 383	5 972	5 972	5 972
205 BRANN OG FEIERVESEN	8 469	4 635	4 635	4 635	4 635	4 635
207 LANDBRUK	-31	1 230	809	817	817	817
TOTALT	54 986	47 581	47 676	47 217	47 217	47 217

9.2: Økonomiske endringer 2022, noen hovedtall

De økonomiske utfordringene kommunen står ovenfor rammer også enheten teknikk, plan og næring, dette er synlig i at det ligger inne en reduksjon i 2022 budsjettet på nesten kr 400' mot budsjettet for 2021.

For å komme i balanse men samtidig opprettholde vedtatte strategier som for eksempel vedlikeholdsplanen er dette løst med reduksjon i alle ikke lovpålagte oppgaver samt en økning i gebyrer/ priser der vi finner dette forsvarlig. Det ligger også inne en reduksjon tilsvarende 1 hel stilling i administrasjonen for enheten, en slik reduksjon av enhetens ressurser vil kunne gå ut over kommunens satsning på næringsutvikling, videre utbygging av bredbåndstjenester, salg av tomter og andre ikke lovpålagte oppgaver.

Det er også lagt inn en reduksjon av overføringer av tilskudd/ driftsmidler til tjenester utenfor kommunen.

Noen hovedtall:

- Alle utgifter til eksempelvis strøm, vannavgift, forsikringer, drivstoffkostnader etc. er justert opp til dagens faktiske nivå.
- Det er lagt inn en 3 % økning for leie av boliger.
- Generell prisøkning på +4 %
- Det ligger inne en økning på div. byggesaksgebyrer på +50 %
- Vedlikeholdsbudsjettet er gradvis økt med kr 1,0 mill for økonomiplan-perioden
- Det er lagt inn innsparing bemanning med helårsvirkning tilsvarende 953'

Antall årsverk/sykefravær

TEKNIKK, PLAN OG NÆRING	2019	2020	2021
	31.des	31.des	31.okt
Antall faste årsverk	40,36	40,70	39,20
Antall midlertidige årsverk	2,60	0,20	0,00
Sum faste og midlertidige	42,96	40,90	39,20
ykefravær	5,4	6,0	7,0

Mål for perioden 2022-2025**Avdeling 201 Eiendomsforvaltning**

Eidskog kommunen skal fortsatt ha et aktivt forhold til den eiendomsmassen kommunen til enhver tid er satt til å forvalte og utvikle. Det skal kontinuerlig vurdere fremtidige behov og bruk av eiendomsmassen, samt løpende vurdere salg og utvikling til andre formål. Det er et mål å få mest mulig arealeffektiv eiendomsmasse, slik at driftskostnadene holdes på et så lavt mulig nivå som mulig.

Det er i budsjettet for 2022 lagt inn en økning i vedlikeholdsbudsjettet og kjøp av tjenester for vedlikehold av kommunens bygningsmasser på kr 1 181' noe som er i tråd med vedtatt vedlikeholds strategiplan.

Klima- og miljø spørsmål vil også for 2022 bli tatt enda tydeligere inn i den daglige driften av avdelingen gjennom blant annet å stille krav til våre leverandører gjennom levering av klima- og miljø vennlige tjenester/ varer. Det er i blant annet for 2022 søkt om klimasatssmidler for å kunne gjennomføre en kartlegging av mulig klimatiltak i kommunale bygg- og anlegg samt en egen klimasatssøknad om opprettelse av ladepunkter til utslippsfrie kommunale tjenestebiler.

Avdeling 202 Plan og Byggesak**Kart og oppmåling samt Byggesaksavdelingen**

Fortsatt stor fokus også i 2022 på gjennomføring av ajourføring og kvalitetsheving av bygnings- og eiendomsinformasjonen i matrikkelen i samarbeid med blant annet Kartverket for å sikre til enhver tid mest mulig oppdatert matrikkel.

Innenfor byggesak har vi fortsatt en ambisjon og et mål om å være en trygg og effektiv tjeneste. Det settes som mål at minst 5 % av alle byggesaker som blir behandlet skal følges opp med tilsyn selv om vi ser at det kan bli utforende med knappe ressurser. Div. byggesaksgebyrer økes med opptil 50% på enkelte tjenester, tiltros for denne økningen er vi fortsatt en av den billigste kommune i regionen.

Kommunale veger

Eidskog kommune skal ha et aktivt forhold til sine veger med mål om å opprettholde den store aktiviteten også i 2022

Klima- og miljø

Det var satt som mål i 2021 å utforme en lokal handlingsplan for klima- og miljø der målet var å nærme seg vedtatt regional klima strategiplan «et er et mål at regionen skal bli klimanøytral, dvs. at den ikke skal bidra til den globale oppvarmingen og være klimanøytral innen 2025». Mye er gjort og kommunen har et godt grunnlag for det videre arbeidet men enheten erkjenner at andre arbeidsoppgaver har gjort at vi ikke helt er der vi ønsker å være med dette arbeidet. Det å få på plass en helhetlig handlingsplan innen klima- og miljø vil kreve en prosess på tvers av alle enhetene i kommunen men koronasituasjonen har gjort at dette ikke har vært mulig å få til i 2021. Det videre arbeidet med handlingsplanen for klima- og miljø vil derfor fortsette inn i 2022

Avdeling 203 Admin. Teknikk, plan og næring

Får å komme i budsjettbalanse er det i dette budsjettet gjort kutt i blant annet overføringer av tilskuddsmidler:

Driftstilskudd til Eidskog kirke tas ned kr 250' fra kr 4 250' til kr 4 000'

Avdeling 205 Brann og Feiervesen

Den daglige administrasjon av tidligere Eidskog Brann- og Feiervesen blir nå ledet av Glåmdal Brannvesen IKS.

Det er ikke gjort noen endringer i budsjett 2022 sammenlignet med budsjett 2021, det vil si at samme nivå som i vedtatt budsjett for 2021 opprettholdes i 2022.

Avdeling 207 Landbruk

Landbruk

Landbruksplanen 2018 – 2023 legger opp til årlige handlingsplaner med bakgrunn i satsingsområder i planperioden. For 2022 vil det fortsatt være satsing på næringsutvikling innen lokalmat og arbeid med samhandling og fellestiltak som vil bli vektlagt. Lokalmat-satsingen inngår også i planene for Eidskog 4.0.

Kommuneskogen

I hovedtrekk følger hogstforslaget økonomiplanen for kommuneskogen, men driften tilpasses slik at gode virkepriser utnyttes. I 2019 fikk kommuneskogen en ny skogbruksplan som vil danne grunnlaget også for den nye økonomiplanen inn i 2022.

10. Investeringer

Det er lagt inn investeringer som er påbegynt i 2021, samt noen som er vedtatt for 2021, men ikke påbegynt ennå.

Det er simulert låneopptak 2022-2025 i driftsbudsjettet. Det er mange prosjekter som en trenger tid til å se nærmere på, og prioritering av rekkefølge da også kapasiteten til gjennomføring av prosjektene ikke alltid er optimal.

Det legges vekt på viktigheten av å bygge, og håndtere investeringen selv. Det for å ha den økonomiske kontrollen selv i kommunen, og det anses økonomisk gunstig at kommunen håndterer finansieringen. I den nåværende økonomiske situasjon, er det viktig å ha den økonomiske kontrollen, og kunne vurdere risikoen innenfor egen økonomi.

Investeringene legger ytterligere press på driften i form av renter og avdrag, og økonomien er veldig følsom for renteøkninger.

Investeringsplanen fordrer store låneopptak tidlig i økonomiplanperioden. Dette gir raskt konsekvenser for øvrig drift idet økte renter og avdrag må innarbeides i driftsbudsjettet med relativt høye beløp.

Etter nye låneopptak og betaling av avdrag er utviklingen i total langsiktig lånegjeld i perioden forutsatt slik:

Tabell Budsjett 2022 (hele tusen)	2021	2022	2023	2024	2025
Total lånegjeld pr. 31.12	557 359	588 244	616 836	643 192	643 192
Herav Startlån	87 399	93 874	99 576	104 782	104 782
Total langsiktig lånegjeld ekskl. Startlån	469 960	494 370	517 260	538 410	538 410

Ved utgangen av 2022 vil lånegjelden utgjøre omtrent like mye som driftsinntektene, sammenlignet med norm og vårt eget måltall som ligger på 50 %.

For ordinær lånegjeld (ekskl. startlån) mottar kommunen rente-/og avdragskompensasjon på ca. 3 mill. kr. for å dekke betjening av gjeld knyttet til tidligere utbygging av omsorgsboliger, sykehjem og skoleanlegg i 2022. Kompensasjonen finansierer lån for ca. 32 mill. kr. I 2022

Bevilgningsoversikt – investering Budsjett

Bevilgningsoversikt - invest. (budsjett)	Regnskap 2020	Budsjett(endr) 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Investeringer i varige driftsmidler	48 234	83 950	93 890	51 687	33 389	32 989
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 208	2 480	1 450	1 500	1 600	1 700
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	50 441	86 430	95 340	53 187	34 989	34 689
Kompensasjon for merverdiavgift	7 866	15 725	11 750	7 750	5 800	5 700
Tilskudd fra andre	4 553	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	2 326	0	5 000	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	105	0	0	0	0	0
Bruk av lån	33 919	68 657	77 140	43 937	27 589	27 289
Sum investeringsinntekter	48 769	84 382	93 890	51 687	33 389	32 989
Videreutlån	12 438	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Bruk av lån til videreutlån	12 438	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Avdrag på lån til videreutlån	4 010	4 700	5 115	5 615	6 208	6 794
Mottatte avdrag på videreutlån	6 259	5 100	5 600	5 800	6 300	6 800
Netto utgifter videreutlån	-2 249	-400	-485	-185	-92	-6
Overføring fra drift	1 585	1 610	1 450	1 500	1 600	1 700
Netto avs. til eller bruk av bundne inv.fond	-2 249	-832	-485	-185	-92	-6
Netto avs. til eller bruk av ubundet inv.fond	88	870	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	-576	1 648	965	1 315	1 508	1 694
Fremført til inndeckn. i senere år(udekket bel)	0	0	0	0	0	0

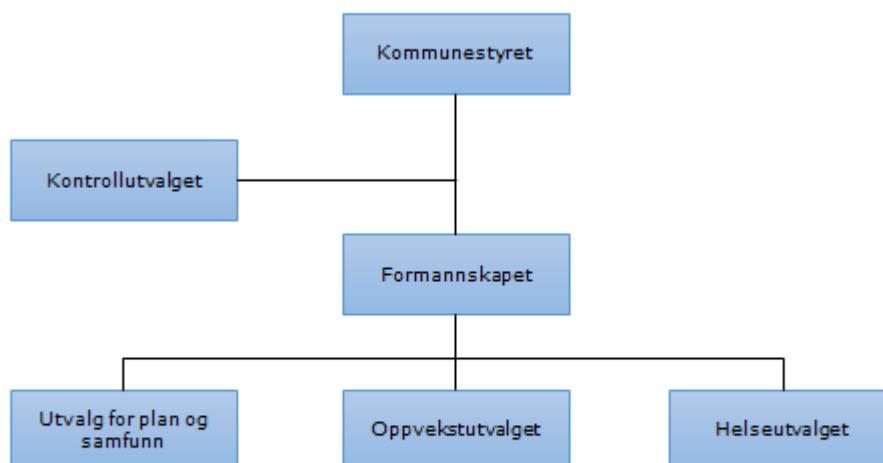
Anskaffelse og anvendelse av midler	Regnskap 2020	Budsjett(endr)2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)						
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	14 745	15 725	16 750	7 750	5 800	5 700
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	56 045	87 174	94 740	61 737	45 889	46 089
Sum anskaffelse av midler	70 790	102 899	111 490	69 487	51 689	51 789
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)						
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	48 234	83 950	93 890	51 687	33 389	32 989
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	46 547	54 265	18 565	19 115	19 808	20 494
Sum anvendelse av midler	94 781	138 215	112 455	70 802	53 197	53 483
Anskaffelse - anvendelse av midler	-23 991	-35 316	-965	-1 315	-1 508	-1 694
Endring i ubrukte lånemidler	18 643	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-5 348	-35 316	-965	-1 315	-1 508	-1 694
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	13 012	852	485	185	92	6
Bruk av avsetninger	14 437	4 405	0	0	0	0
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-1 425	-3 553	485	185	92	6
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	22 716	1 610	0	0	0	0
Interne utgifter mv	22 716	1 610	1 450	1 500	1 600	1 700
Netto interne overføringer	0	0	-1 450	-1 500	-1 600	-1 700

	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
IKT FELLESLØSNINGER	1 400	1 400	1 400	1 400
ØKONOMIPROGRAMMER	200	200	200	200
DIGITALISERING KOMM.TJENESTER	400	400	400	400
LØNNSKOSTNADER TIL FORDELING	1 389	1 389	1 389	1 389
SAK/ARKIVSYSTEM	650	0	0	0
EIDSKOG HELSETUN	2 300	0	0	0
HELSETUNET - KANTINE/KJØKKEN	6 000	5 000	0	0
NY TEKNOLOGI OMS.TJENESTENE	6 000	6 000	300	300
BAKKETUN KORTIDSLEILIGHETER	11 000	0	0	0
FLERBRUKSHALL/SVØMMEHALL	0	2 000	20 000	20 000
FERDIGBEFARING BYGG - GARANTIUTBETALINGER	200	200	200	200
INFRASTRUKTURILTAK	2 000	2 000	2 000	2 000
GATELYS	300	300	300	300
KOMM.VEGER OPPGRADERING/ASFALTERING	2 000	2 000	2 000	2 000
KOMMUNALE VEGER/BRUER	300	300	300	300
BUSSHOLDEPlass - SKOTTERUD	250	0	0	0
BRANNSTASJON - ULYKKESVÆRN-UTESEKSJON	50 001	25 998	0	0
POLITISTASJON OG INFOSENTER	1 000	0	0	0
BILPARK(ERSTATTE LEASING)	0	0	400	0
SENTRUMSUTVIKLING, INKL LEKEPARK	6 500	2 500	2 500	2 500
REHABILITERING KOMMUNALE BYGG	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum investeringer	93 890	51 687	33 389	32 989
BRUK AV LÅN/LÅNEFOND	-77 140	-43 937	-27 589	-27 289
BRUK AV DISP.FOND	0	0	0	0
UBUNDNE INVESTERINGSFOND	0	0	0	0
MVA-KOMPENSASJON	-11 750	-7 750	-5 800	-5 700
SALG	-5 000	0	0	0
TILSKUDD	0	0	0	0
Total finansiering	-93 890	-51 687	-33 389	-32 989
	0	0	0	0

Vedlegg

Politisk organisering:

Administrativ organisering:

